

II.

STATISTISKA AVDELNINGEN.

Stadens indelning i vissa områden, distrikt m. m.

(Jfr översiktskartorna sid. 475—486.)

Stadsdelar.¹⁾

Inom det äldre stadsområdet. Staden mellan broarna: Stadsholmen. — Riddarholmen. — Strömsborg. — Helgeandsholmen. — Skeppsholmen. — Kastellholmen. — Beckholmen. — Djurgården: Valdemarsön eller kungl. Djurgården söder om Djurgårdsbrunnsviken och Djurgårdsbrunnskanalen (inkl. »Djurgårdsstaden»). — Kungsholmen. — Långholmen. — Södermalm. — Norrmalm: området mellan Nybrohamnen, Birgerjarlgatan, Tegnérsgatan, Tegnérslundens norra sidogata, Upplandsgatan, Tegnérsgatan till Barnhusviken och vattenlinjen utmed Barnhusviken, Klara sjö, Riddarfjärden, Norrström och Nybroviken till Nybrohamnen. — Vasastaden: området mellan Barnhusviken från Tegnérsgatan, Karlbergsjön till Karlbergs slott, stadsgränsen till Stallmästaregården, Brunnsviken till Roslagsplan, Birgerjarlgatan, Tegnérsgatan, Tegnérslundens norra sidogata, Upplandsgatan och Tegnérsgatan ut till Barnhusviken. — Östermalm: området mellan Nybrohamnen, Birgerjarlgatan, Roslagsplan, gamla stadsgränsen, Valhallavägen och dess förlängning ned till Strandvägen i Engelska kyrkans närhet, vattenlinjen utmed Djurgårdsbrunnsviken, Ladugårdslandsviken och Nybroviken till Nybrohamnen. — Ladugårdsgården: södra delen av Norra Djurgården samt Värtahamnen, med gräns i Sturevägen och Lidingövägen. — Hjorthagen: området mellan Lidingövägen, Sturevägen, Störingsvägen, Gasverksvägen till Fiskartorpsvägen, en linje därifrån till Husarvikens syvästra ände samt Husarviken och Lilla Värtan. — Vetenskapsstaden: återstående, norra delen av Norra Djurgården.

Inom Bromma församling. Stora Essingen. — Lilla Essingen. — Traneberg. — Ulysunda. — Äppelviken. — Smedslätten. — Älsten. — Nockeby. — Åkeshov. — Angby. — Beckomberga. — Bromma kyrka. — Bällsta. — Riksby. (Beträffande ifrågavarande områdens belägenhet och gränser hänvisas till översiktskartan sid. 475; jfr även anm. nedan.)

Inom Brännkyrka och Enskede församlingar. Reimers holme. — Årsta holmar. — Liljeholmen. — Ekensberg. — Vinterviken. — Midsommarkransen. — Årsta. — Enskede. — Skarpnäck. — Herrhagen. — Stureby. — Västberga. — Långbro. — Hägersten. — Mälarhöjden. — Jakobsberg. — Sätra. — Långsjö. — Älvsjö. — Örby. — Fagersjö. — Farstanäset: den till Stockholms stad hörande delen av den i sjön Magelungen från sydväst utskjutande halvön med samma namn. — Farsta. — Hökarängen. — Sköndal. — Orhem. — Skrubba. (Beträffande ifrågavarande områdens belägenhet och gränser hänvisas till översiktskartan sid. 475; jfr även anm. nedan.) *Överståthållarämbetets resolution den 23 dec. 1926, med ändring den 10 jan. 1928.*

Anm. Begränsningslinjerna för områdena inom Bromma, Brännkyrka och Enskede församlingar äro, med undantag av de sträckor, som beröra naturligt avgränsade eller redan stadsplanlagda områden, endast approximativa och torde, i den mån stadsplan utlägges för resp. områden, efter hand undergå jämkningar. (Jfr Utl. 1926: nr 352.)

Församlingar.

Storkyrkoförsamlingen eller Nikolai församling: Staden mellan broarna jämte Riddarholmen, Strömsborg och Helgeandsholmen. — Klara församling; gränser: Klara Mälarstrand, Ström-, Malmtors-, Malmkillnads- och Tunnelgatorna, Barnhusstranden och Klara strand. — Kungsholms eller Ulrika Eleonora församling: Kungsholmen öster om Inedals-, Park-, Kronobergs-, Hantverkare- och S:t Eriksgatorna. — S:t Görans församling: Kungsholmen väster om Inedals-, Park-, Kronobergs-, Hantverkare- och S:t Eriksgatorna. — Adolf Fredriks församling; gränser: Tunnel-, Malmkillnads-, Döbelns-, Kungstens-, Dala- och Tegnérsgatorna samt

¹⁾ Byggnadsnämnden har den 5 febr. 1930 framlagt förslag till ändrad stadsdelsindelning, huvudsakligen berörande vissa av holmarna inom det äldre stadsområdet samt indelningen av Bromma, Brännkyrka och Enskede församlingar. Det med Stockholms stad fr. o. m. år 1930 inkorporerade området av Nacka socken föreslås skola utgöra en särskild stadsdel, benämnd Hammarby. Förslaget har ännu (april 1931) ej behandlats av stadsfullmäktige eller överståthållarämbetet.

Barnhusstranden. — Gustav Vasa församling; gränser: Tegnér-, Dala-, Kungstens-, Döbelns- och Odengatorna, Sveavägen, Frej-, Hålsinge-, Oden- och St Eriksgatorna samt Barnhusstranden. — Matteus församling; gränser: St Eriks-, Oden-, Hålsinge- och Frejgatorna, Sveavägen och dess förlängning, stadsplanegränsen och Rörstrand. — Jakobs församling; gränser: Birgerjarls-, Kungs-, Malmskillnads-, Malmtors- och Strömgatorna, dessutom Blasieholmen samt Skepps- och Kastellholmarna. — Johannes församling; gränser: Kungs- och Birgerjarlsgatorna, stranden utmed Brunnsviken, Sveavägens förlängning, Sveavägen, Oden-, Döbelns- och Malmskillnadsatorna. — Engelbrekts församling; gränser: Birgerjarls-, Grevture-, Humlegårds- och Brahegatorna, Valhalla-, Sture- och Tegelluddsvägar, innefattande Värtan (men ej frihamnen), Hjorthagen och norra delen av Norra Djurgården. — Hedvig Eleonora församling; gränser: Strandvägen, Skepparegatan, Valhallavägen, Brahe-, Humlegårds-, Grevture- och Birgerjarlsgatorna. — Oscars församling; gränser: Tegelludds-, Sture- och Valhallavägar, Skepparegatan och Strandvägen, innefattande södra delen av Norra Djurgården (inkl. hela frihamnsområdet), dessutom Djurgårdsön och Beckholmen. — Katarina församling; gränser: Södermalmstorg, Göt- och Högbergsgatorna, järnvägen, Timmermans-, Blekinge- och Torkel Knutssongatorna, Årstatorget, Årsta strand, Götgatan, Ringvägen, Renstjärnsgatan, Stadsgården och Karl Johans torg. — Sofia församling; gränser: Stadsgården, Renstjärnsgatan, Ringvägen, Götgatan, Hammarby sjö och Danvikskanalen; dessutom norra delen av Hammarbyområdet (i eklestiastikt hänseende införlivat med Stockholms stad fr. o. m. den 1 jan. 1930). — Maria Magdalena församling; gränser: Torkel Knutssons-, Volmar Ykulls- och Rosenlundgatorna, järnvägen, Högbergs- och Götgatorna, Södermalmstorg och Söder Mälarstrand. — Högälids församling; gränser: Årsta strand, Årstatorget, Torkel Knutssons-, Blekinge- och Timmermansgatorna, järnvägen, Rosenlund-, Volmar Ykulls- och Torkel Knutssongatorna, Söder Mälarstrand och Bergsundstranden, dessutom Långholmen. — Brännkyrka församling: den del av förutv. Brännkyrka socken (i eklestiastikt hänseende införlivat med Stockholms stad fr. o. m. den 1 maj 1914), som ligger väster om en mellan Årstaviken och sjön Magelungen dragen linje, vilken följer först gränsen mellan å ena sidan Årsta samt å andra sidan Enskede och lägenheten Sundsborg fram till Huddingevägen, därefter Huddingevägens nordvästra sida till den punkt där denna korsar gränslinjen mellan Orby och Stureby, därefter gränslinjen mellan å ena sidan Orby samt å andra sidan Ersta, Herrängen och Farsta fram till den punkt i Magelungen, där Orby, Farsta och Älvsjö sammanträffa, samt därefter slutligen gränslinjen mellan Älvsjö och Farsta till den punkt, där densamma träffar gränsen för Stockholms stads jurisdiktion. — Enskede församling: den del av förutv. Brännkyrka socken, som ligger öster om ovan angivna linje mellan Årstaviken och sjön Magelungen, ävensom södra delen av Hammarbyområdet. — Bromma församling: förutv. Bromma socken (i eklestiastikt hänseende införlivat med Stockholms stad fr. o. m. den 1 maj 1917). *Kungl. brev den 16 nov. 1888, 15 april 1904, 2 juni 1905, 16 mars 1906, 10 juni 1912, 31 dec. 1913 och 27 april 1917, kungl. resolutioner den 20 juni 1924 samt kungl. brev den 22 mars 1929 och 25 april 1930, vilket sistnämnda trädde i kraft den 1 jan. 1931.*

Postutdelningsområden.

St.: Storkyrkoförsamlingen. — *C.:* Klara, Kungsholms och St Görans församlingar, av Adolf Fredriks församling den del, som ligger söder om Kammakaregatan, Jakobs församling utom Skepps- och Kastellholmarna samt Johannes församling söder om Kammakaregatan ävensom Stora och Lilla Essingen. — *Va.:* återstoden av Adolf Fredriks församling, Gustav Vasa och Matteus församlingar, återstoden av Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling inom stadens planlagda område, som ligger norr om Odengatan. — *Ö.:* återstoden av Engelbrekts församling inom stadens planlagda område samt Hedvig Eleonora församling och Oscars församling inom stadens planlagda område, Djurgården väster om Sirishov och Valdemarsudde samt Skepps- och Kastellholmarna. — *Sö.:* Katarina, Maria och Högälids församlingar samt den å Södermalm belägna delen av Sofia församling. *Postdirektionens i Stockholm beslut den 12 dec. 1918 och 6 april 1926, av vilka det senare trädde i kraft den 15 aug. 1927.*

Ann. Stockholms lokalportoområde omfattar Stockholms stad med Brännkyrka, Enskede och Bromma församlingar, ävensom Solna, Spånga, Danderyds och Nacka socknar, städerna Djursholm, Lidingö och Sundbyberg samt Hässelby villastads, Stocksunds och Saltsjöbadens köpingar. *Postdirektionens i Stockholm beslut den 20 dec. 1918.*

Polisvakttdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Maria och Högälids församlingar. — 3. Kungsholms, St Görans och Bromma församlingar. — 4. Klara församling. — 5. Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — 6. Jakobs församling samt av Johannes församling den om-

råde, som ligger söder om Brunnsgatan. — 7. Hedvig Eleonora och Oscars församlingar samt det område av Engelbrekts församling, som ligger öster om Engelbrektsgatan och söder om Valhallavägen. — 8. Katarina och Sofia församlingar. — 9. Johannes församling utom det område, som tillhör 6:e distriktet, samt Engelbrekts församling utom det område, som tillhör 7:e distriktet. — 10. Brännkyrka och Enskede församlingar. *Överståthållarämbetets order den 15 okt. 1890, 28 nov. 1906, 27 dec. 1912, 9 dec. 1913, 22 dec. 1915, 24 dec. 1926 och 7 dec. 1929.*

Gammal och ny stadsdel m. m.

Byggnadsordningen för Stockholms stad av den 13 dec. 1890 (med senare ändringar) beskriver ny stadsdel på följande sätt (det övriga utgör gammal stadsdel; uppdelningen har avseende på byggnadsättet):

»§ 3. Såsom nya stadsdelar enligt byggnadsstadgan för rikets städer och denna byggnadsordning anses på grund av kungl. maj:ts givna bestämmelser de stadsdelar, som ligga utanför en gränslinje, dragen *i de norra stadsdelarna*: från mitten av Skeppsholmsbron över Nybroviken och Strandvägen till Grevmagnigatan, längs denna till Storgatan, längs denna till Styrmansgatan, längs denna till Linnégatan, längs denna till Sturegatan, längs denna till Humlegårdsgatan, längs denna till Birgerjarlsgatan, längs denna till Jutas backe, längs denna över Johannesgatan och vidare i rak linje till Döbelnsgatan, längs denna till Markvardsgatan, längs denna till Salmtutaregatan, längs denna till Kungstensgatan, längs denna till Drottninggatan, längs denna till Kammakaregatan, längs denna till Torsgatan, längs denna till Barnhusgatan, längs denna till Vasagatan, längs denna till Gamla [Kungsholms] brogatan, längs denna och Kungsholmsgatan till Pipersgatan, längs denna till Bergsgatan, längs denna till Scheelegatan samt slutligen längs denna och Kungsholmsborg över Norr Mälarstrand till Mälaren samt *å Södermalm*: från Saltsjön i förlängning av Renstjärnsgatan över Stadsgården till Fjällgatan och vidare längs Renstjärnsgatan till Tjärhovsgatan, längs denna till Nytorpgatan, längs denna till Skånegatan, längs denna till Östgötagatan, längs denna till Bondegatan, längs denna till Götgatan, längs denna till Äsögatan, längs denna till Västgötagatan, längs denna norrut till Folkungagatan, vidare längs denna gata åter till Götgatan, längs denna till Bangårdsgatan, längs denna till Björngårdsgatan, längs denna till Fatbursgatan, längs denna till Svedenborgsgatan, längs denna till Maria Prästgårdsgata [Prästgårdsgatan], längs denna åter till Björngårdsgatan, längs denna till S:t Paulsgatan, längs denna till Torkel Knutssonsgatan, längs denna till Skinnarviksgatan, längs denna till Duvogränden, längs denna till Badstugugatan, längs denna till Bellmansgatan samt slutligen i dennas förlängning utefter hissbyggnadens östra gavel över Söder Mälarstrand till Mälaren.»

»§ 52. I följande delar av staden m. utan rubbning av vad i § 35 är bestämt angående de där tillåtna träbyggnader, under nedan nämnda villkor byggnader uppföras dels av trä, dels av resvirke och tegel, eller så kallade korsvirkeshus, nämligen: *i de norra stadsdelarna* de delar, som ligga utanför gränslinjer, dragna dels från Brunnsviken längs den utdragna Sveavägen till Surbrunnsgatan samt vidare längs denna gata till Valhallavägen, dels från stadens gräns utanför Norrtull längs Västmanagatan till Tegnérsgatan, vidare längs denna gata till [Klara-] Barnhusviken, vidare å andra sidan viken längs Agnegatan till Fleminggatan, längs denna till Pilgatan samt slutligen längs denna till Mälaren; *på Södermalm* de delar därav, som ligga utanför gränslinjer, dragna från Mälaren längs Ringvägen till Krukmakaregatan, längs denna till Torkel Knutssonsgatan, längs denna till järnvägen, längs denna till Västgötagatan, längs denna till Ölands-gatan, längs denna till Bondegatan, längs denna till Hammarby sjö; *Kungl. Djurgården* med undantag *dels* av Djurgårdsstaden, *dels* av det område, som begränsas i norr av Valhallavägens förlängning från Jungfrugatan österut till Banérgatans förlängning från Karlavägen norrut, i öster av den sålunda förlängda Banérgatan samt i övrigt av stadens förutvarande planlagda område, *dels* av det område, som begränsas av en i fortsättning med Linnégatan österut i brutna linjer dragen gata till en öppen plats vid Djurgårdsbrunnsviken samt i övrigt av nämnda vik och stadens förutvarande planlagda område.»

Enligt byggnadsordningens § 53 gälla särskilda byggnadsföreskrifter för följande områden: å Kungsholmen för område vid Stadshagen och inom delar av kvarteret Båten, å Södermalm inom kvarteret Harven och delar av kvarteren Huggjärnet och Monumentet, å Norrmalm inom kvarteren Flugsapparen, Sidensvansen, delar av kvarteret Skatan, kvarteren Smedjan, Sländan, Sigyn, Humleboet, Verdandi, Bikupan, Myrstacken, Loke, Vingen, Motorn och Assjan, å Östermalm för område vid Karlaplan och inom kvarteren Tofslärkan, Trädlärkan, Sånglärkan, Piplärkan, Diplomaten, Ambassadören och Brandvakten, i Djurgårdsstaden för område söder om Allmänna gränd och inom kvarteren Skeppsholmsviken och Konsthallen, ävensom för stadsplanlagda delar av Brännkyrka och Bromma.

Lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad (dessförinnan stadsplanelagen av år 1907) medgiver i kap. 1 § 2 stadsfullmäktige rätt att för *vissa områden* besluta särskilda

bestämmelser i avseende å sättet för byggnadskvarterens användande, vilka (utom beträffande vissa smärre jämkningar i redan fastställda bestämmelser) skola underställas kungl. maj:ts prövning. Sådana bestämmelser hava av kungl. maj:ts fastställt för ett stort antal enstaka kvarter och större områden i staden. (En förteckning över dem finnes intagen i samlingsregistret till Kommunal författningssamling för Stockholm 1862—1925 samt i senare årsregister, orden »Byggnadsbestämmelser» och »Stadsplanebestämmelser».)

Sotningstrakter.

1. Delar av S:t Görans och Ulrika Eleonora församlingar, med gräns från Mälaren i linje efter Smedsuddens och Rålambshovs områden till Mariebergsgatan, denna till Lindhagensgatan, denna till Ulvsundasjön, denna till Karlbergssjön, denna till Barnhusviken, Agnegatan till Flemingsgatan, denna till Polhemsgatan och denna till Mälaren, ävensom av Matteus församling kv. Stengodset. — 2. Återstående delen av Ulrika Eleonora församling samt av Klara församling dels kvarteren Saluhallen, Blekholmen norra och södra, dels ock det område, som begränsas av Tegelbacken, Klara västra kyrkogata, Vattugatan, Vasagatan och Tunnelgatan till Barnhusviken. — 3. Adolf Fredriks församling samt av Johannes församling de delar, som begränsas av Malmkillnadsgatan, Brunnsgatan, Birgerjarlsgatan, Regeringsgatan till Kammakaregatan. — 4. Gustav Vasa församling, med undantag av kvarteren Sandberget, Polstjärnan, Nejlikan och Jasminen. — 5. Västligaste delen av Matteus församling med undantag av kv. Stengodset, med gräns i S:t Eriksgatan till Solnavägen, denna till Norrtullsgatan och denna till stadsgränsen. — 6. Återstoden av Matteus församling samt av Gustav Vasa församling kvarteret Jasminen. — 7. Delar av Johannes, Engelbrekts och Gustav Vasa församlingar med gräns i Regeringsgatan, denna till Kammakaregatan, denna till Döbelnsgatan, denna till Markvardsgatan, denna till Luntmakaregatan, denna till Odengatan, denna till Hagagatan, denna till Frejgatan, denna till Sveavägen, denna och Johannes församlings gräns till Brunnsviken, vidare församlingsgränsen till Valhallavägen, denna till Surbrunnsgatan, denna till Birgerjarlsgatan, denna till Odengatan, denna till Roslagsgatan och denna till Regeringsgatan. — 8. Delar av Engelbrekts, Johannes och Hedvig Eleonora församlingar med gräns: Valhallavägen från Surbrunnsgatan till församlingsgränsen i Birgerjarlsgatan, församlingsgränsen till Norra Brunnsviken, Norra Brunnsviken, Älkestekanalen, Värtan till Lidingöbron, Lidingövägen till Sturevägen, Sturevägen till Valhallavägen, denna till Brahegatan, denna till Östermalmsgatan, denna till Nybrogatan, denna till Karlavägen, denna till Brahegatan, denna till Kommandörsgatan, denna till Sturegatan, denna till Humlegårdsgatan, denna till Engelbrektsplan och Birgerjarlsgatan, denna till Roslagsgatan denna till Odengatan, denna till Birgerjarlsgatan, denna till Surbrunnsgatan och denna till Valhallavägen. — 9. Delar av Hedvig Eleonora och Oscars församlingar med gräns: Sibyllegatan norrut till Östermalmstorg, Östermalmstorg till Nybrogatan, Nybrogatan till Östermalmsgatan, denna till Brahegatan, denna till Valhallavägen, denna till Sturevägen, denna till Lidingövägen, denna till brofästet vid Lidingöbron, Värtan, Frihamnsvägens förlängning norr om tullhuset, Frihamnsvägen till Värtavägen, denna till Karlaplan, Karlaplan till Karlavägen, denna till Grevgatan, denna till Kommandörsgatan, denna till Skepparegatan, denna till Kapstensgatan, denna till Artillerigatan, denna till Strandvägen samt Strandvägen till Sibyllegatan. — 10. Delar av Oscars församling med gräns: Artillerigatan till Kapstensgatan, denna till Skepparegatan, Skepparegatan norrut till Kommandörsgatan, denna till Grevgatan, denna till Karlavägen, denna till Karlaplan, Karlaplan till Värtavägen, denna till Frihamnsvägen, denna till Värtan, Frihamnsvägens förlängning norr om tullhuset, Värtan, Djurgårdsbrunnskanalen, Djurgårdsbrunnsviken samt Strandvägen till Artillerigatan. — 11. Delar av Jakobs, Johannes, Engelbrekts och Hedvig Eleonora församlingar med gräns: Nybrohamnen, Wahrendorffsgatan, Kungsträdgården, Lantmäteribacken, Västra Trädgårdsgatan, Jakobsgatan, Regeringsgatan, Kungsgatan, Malmkillnadsgatan, Brunnsgatan, Birgerjarlsgatan, Engelbrektsplan, Humlegårdsgatan, Sturegatan, Kommandörsgatan, Brahegatan, Karlavägen, Nybrogatan, Östermalmstorg, Sibyllegatan och Nybrohamnen. — 12. Delar av Klara och Jakobs församlingar med gräns: Tegelbacken, Klara västra kyrkogata, Vattugatan, Vasagatan, Tunnelgatan, Malmkillnadsgatan, Kungsgatan, Regeringsgatan, Gustav Adolfs torg och Strömgatan till Tegelbacken. — 13. Nikolai församling jämte Skepps- och Kastellholmarna samt det område av Kungl. Djurgården, som begränsas av Djurgårdsbrunnsviken, Djurgårdsbrunnskanalen och Salt-sjön, ävensom de delar av Jakobs församling, som begränsas av Gustav Adolfs torg, Regeringsgatan, Jakobsgatan, Västra Trädgårdsgatan, Lantmäteribacken, över Kungsträdgården till Wahrendorffsgatan och Nybrohamnen. — 14. Delar av Katarina, Sofia och Maria församlingar med gräns i Södermalmstorg, Söder Mälarstrand, Ragvaldsgatan, Mariagatan, Repslagaregatan, Högbergsgatan, Östgötagatan, Tjörhovsgatan, Södermannagatan, Folkungagatan, Nytorpgatan, Åsöatan, Borgmästaregatan, Bonddegatan till Hammarbyleden, Hammarbyleden till Stadsgården och denna till Södermalmstorg samt av det från Nacka socken inkorporerade Hammarbyområdet den del, som tillhör Sofia församling. — 15. Delar av Sofia och Katarina församlingar, begränsade av Bonde-

gatan från Hammarby sjö, Norra Hammarbyhamnen, Värmdögatan, Ringvägen, Södermannagatan, Katarina Bangata, Götgatan, Södra Bangårdsgatan, Banbrinken, Högbergsgatan, Östgötagatan, Tjärhovsgatan, Södermannagatan, Folkungagatan, Nytorgsgatan, Åsögatan och Borgmästaregatan till Bondegatan. — 16. Delar av Maria och Högälids församlingar med gräns i Timmermansgatan från Söder Mälarstrand, denna till Badstugatan, denna till Blecktornsgränd, denna till Brännkyrkagatan, denna till Timmermansgatan, denna till Hornsgatan och denna till Bergsundsstranden samt Reimers holme, Charlottenburg och Långholmen. — 17. Delar av Maria och Högälids församlingar med gräns i Volmar Yxkullsgatan från Årstaviken, Gubbusgatan, Hornsgatan, Timmermansgatan, Brännkyrkagatan, Blecktornsgränd, Badstugatan, Timmermansgatan, Söder Mälarstrand, Ragvaldsgatan, Mariagatan, Repslagaregatan, Högbergsgatan, Banbrinken, järnvägen till Rosenlundgatan, denna till Åsögatan, denna till Sockerbruksgatan och denna till Årsta strand samt Årsta holmar. — 18. Liljeholmens förutvarande municipalsamhälle med Aspudden, Gröndal och Tellusborg samt västligaste delen av Brännkyrka församling i övrigt med gräns i stora landsvägen från Liljeholmen till Fruängen, ävensom inom Högälids församling det område, som begränsas av Volmar Yxkullsgatan från Årstaviken till Gubbusgatan, denna till Hornsgatan och denna till Bergsundsstranden. — 19. Av Sofia och Katarina församlingar det intill Hammarby sjö och Årstaviken belägna område, som begränsas av Götgatan, Rutger Fuchs gata, Östgötagatan, Katarina Bangata, Götgatan, Södra Bangårdsgatan, järnvägslinjen till Rosenlundgatan, Rosenlundgatan, Åsögatan, Sockerbruksgatan, Årstaviken; delar av Brännkyrka och Enskede församlingar med gräns: Liljeholmens förutvarande municipalsamhälles gräns samt stora landsvägen från Liljeholmen till Fruängen, stadsgränsen till Fagersjö, Örby förutvarande municipalsamhälles gräns till gränsen mellan Örby villastad och området Stureby, denna gräns till landsvägen Örby—Skanstull samt landsvägen Örby—Skanstull. — 20. De delar av Brännkyrka och Enskede församlingar, som ej tilldelats 18:e och 19:de trakterna, samt av Katarina och Sofia församlingar det område, som begränsas av Götgatan, Rutger Fuchs gata, Östgötagatan, Katarina Bangata, Södermannagatan, Ringvägen, Värmdögatan och Norra Hammarbyhamnen. — 21. Bromma församling, samt delar av St Görans församling med gräns från Mälaren i linje efter Smedsuddens och Rålambshovs områden till Mariebergsgatan, denna till Lindhagensgatan och denna till Ulvsundasjön. *Överståthållarämbetets kungörelse den 1 maj 1930, med tillämpning fr. o. m. samma dag.*

Stadsbudstaxezoner.

1. Staden mellan broarna samt Riddarholmen, Helgeandsholmen, Strömsborg och Stockholms stads badinrättning. — 2. Den del av Södermalm, som omslutes av Timmermansgatan från Mälaren till Folkungagatan, denna till Renstjärnsgatan och sistnämnda gata till Saltsjön. — 3. Den del av Södermalm, som begränsas av Folkungagatan, Ringvägen och Renstjärnsgatan. — 4. Den del av Södermalm, som ligger öster om Renstjärnsgatan. — 5. Den del av Södermalm, som begränsas av Varvsgatan från Mälaren till Volmar Yxkullsgatan, denna till Maria Bangata och Ringvägen samt vidare till Folkungagatan och Timmermansgatan. — 6. Den del av Södermalm, som ligger norr om Volmar Yxkullsgatan och väster om Varvsgatan. — 7. Den återstående yttre delen av Södermalm. — 8. Skeppsholmen och Kastellholmen. — 9. Nedre delen av Norrmalm, söder om Tunnelgatan och Davidbagaresgatan. — 10. Mellersta delen av Norrmalm, som i öster begränsas av Birgerjarlsgratan och Roslagsgatan, söder om Odengatan. — 11. Den övre del av Norrmalm, som begränsas av statens järnvägsspår från St Eriksbron till Norrtullsgatan och denna till Odengatan. — 12. Den övre del av Norrmalm, som begränsas av statens järnvägsspår från Norrtullsgatan till Roslagsgatan, Roslagsvägen till Söderbrunnsvägen och Stockholm—Rimbo järnvägsspår till Odengatan, denna gata till Norrtullsgatan samt sistnämnda gata. — 13. Nedre delen av Kungsholmen, öster om Polhemsgatan. — 14. Övre delen av Kungsholmen, väster om Polhemsgatan till Mariebergsgatan, Lindhagensgatan till Mälaren; sjukhuset St Görans och arbetarbostäderna strax bortom detta dock inberäknade. — 15. Den del av Östermalm, som begränsas av Valhallavägen från Odengatan till Sturegatan, Sturegatan till Birgerjarlsgratan. — 16. Den del av Östermalm, som begränsas av Karlavägen från Sturegatan till Karlaplan, Styrmansgatan från Karlaplan till Strandvägen. — 17. Den del av Östermalm, som begränsas av Sturegatan, Värtavägen norr om Karlavägen (inkl. Svea artilleriregementes kasern). — 18. Den återstående, yttre delen av Östermalm. — 19. Djurgården till Sirishov och Bellmansro. *Överståthållarämbetets kungörelse den 30 jan. 1930, som trädde i kraft den 1 febr. s. å.*

Anm. Med »Södermalm» avses här stadsdelarna Södermalm och Långholmen, med »Norrmalm» stadsdelarna Norrmalm och Vasastaden, med »Djurgården» stadsdelarna Djurgården och Beckholmen (jfr sid. 463). — Indelningen i stadsbudstaxezoner omfattar endast det inre stadsområdet (innanför den äldre jurisdiktionsgränsen).

Taxeringsdistrikt.

Nikolai distrikt: Nikolai församling. — Klara 1:a distrikt: Klara församling söder om Mästersamuelsgatan samt därjämte kvarteren Putten, Faunen, Grytgjutaren och Uppvaktaren. — Klara 2:a distrikt: Klara församling norr om Mästersamuelsgatan med undantag av kvarteren Putten, Faunen, Grytgjutaren och Uppvaktaren. — Jakobs 1:a distrikt: Jakobs församling väster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna med undantag av kvarteren Stuten och Bocken. — Jakobs 2:a distrikt: Jakobs församling öster om Kungsträdgårds- och Norrlandsgatorna samt därjämte kvarteren Stuten och Bocken. — Johannes 1:a distrikt: Johannes församling söder om Odengatan samt därjämte kvarteren Trädgårdsmästaren och Killingen. — Johannes 2:a distrikt: Johannes församling norr om Odengatan med undantag av kvarteren Trädgårdsmästaren och Killingen.¹⁾ — Adolf Fredriks 1:a distrikt: Adolf Fredriks församling söder om Tegnérsgatan med undantag av kvarteren Läkaren, Berget och Bergslagen. — Adolf Fredriks 2:a distrikt: Adolf Fredriks församling norr om Tegnérsgatan samt därjämte kvarteren Läkaren, Berget och Bergslagen. — Gustav Vasa 1:a distrikt: Gustav Vasa församling öster om Norrtullsgatan—Drottninggatan samt därjämte kvarteret Adlern mindre. — Gustav Vasa 2:a distrikt: Gustav Vasa församling: kvarteren Stjärnfallet, Karlavagnen, Kometen, Sirius, Kejsarkronan, Trumpetaren, Flöjtblåsaren, Blåklinten och Gullvivan. — Gustav Vasa 3:e distrikt: Gustav Vasa församling: det s. k. Atlasområdet samt kvarteren Sabbatsberg, Planeten, Nebulosan, Snöklodan, Resedan och Jasminen. — Matteus 1:a distrikt: Matteus församling söder om Karlbergsvägen mellan Vikingagatan och Hälsingegatan med undantag av kvarteret Eldaren. — Matteus 2:a distrikt: Matteus församling: kvarteret Leran samt söder om Karlbergsvägen mellan Norrbackagatan och St. Erikskatan belägen del av församlingen med undantag av kvarteren Degeln, Formen, Gjutaren och Modellen. — Matteus 3:e distrikt: Matteus församling: kvarteren Volontären och Kadetten. — Matteus 4:e distrikt: Matteus församling: kvarteren Verdandi, Birkupen, Myrstacken, Kakelugnen, Fatet, Urnan, Kannan, Skålen och Koppen. — Matteus 5:e distrikt: Matteus församling: kvarteren Sleipner, Midgård, Smedjan, Valkyrian, Ässjan, Pionen, Urd, Valand, Glöden, Blåstern, Sighn och Humleboet. — Matteus 6:e distrikt¹⁾: kvarteren Vale, Muuin, Mimer, Skallmejlåsaren, Odin, Getingen, Cedersdal¹⁾, Stadens grusbacke¹⁾, Heimdal, Hugin, Sländan, Tor, Motorn, Vingen, Bälgen, Stådet, Härden och Rundelen. — Engelbrekts 1:a distrikt: Engelbrekts församling: kvarteren Landbyska verket, Ladugårdsgrinden, Spetlingens backe, Älgen, Björken, Granen, Tallen, Eken, Linden, Lönnen, Hjorten, Humlegårdsmästaren, Komedianten, Rotundan, Humlegården, Poppeln och Aspen. — Engelbrekts 2:a distrikt: Engelbrekts församling: kvarteren Sparbössan, Norrtälje, Trojenborg, Domherren, Vakteln, Sadesärlan, Tallkotten, Näktergalen, Trasten, Träskfloden, Borgarskolan, Asken, Furan, Eriksberg, Häggen, Rönnen, Oxeln, Sälgen, Korsnåbben, Skatan och Lövsångaren. — Engelbrekts 3:e distrikt: Engelbrekts församling: kvarteren Morkullan, Beckasinen, Ruddammen, Körshärskärnan, Sidensvansen, Flugsnapparen, Tofslårkan, Trädlårkan, Sånglårkan, Piplårkan och inom församlingen belägen del av Kungl. Djurgårdens s. k. landsdel med Hjorthögen och Värthamnen [ej frihamnen]. — Hedvig Eleonora 1:a distrikt: Hedvig Eleonora församling: kvarteren Hinden, Rådjuret, Hedenbacken större, Hedenbacken mindre, Skvalberget, Riddaren, Skravelberget större, Matrosen, Styckjunkaren, Repslagaren, Brunfisken, Guldfisken och Flundran. — Hedvig Eleonora 2:a distrikt: Hedvig Eleonora församling: kvarteren Båvern, Renen, Sjömanen, Thalia, Järnlotet, Krejaren, Laxöringen, Forellen, Ekorren, Karl XV:s port, Råven, Sjökalven, Jungfrun, Ynglingen, Rackelhanen och Tjädern. — Hedvig Eleonora 3:e distrikt: Hedvig Eleonora församling: kvarteren Bodarna, Läderkanonen, Kusen, Sjöhästen, Havssvalget, Kyrogården, Klippan, Kronkvarnen, Grannarne, Brandvaktan, Brännaren, Brandmästaren, Storken, Ripan, Rapphönan, Orren, Malmgården samt Kandidaten och Doktorn [de två sistnämnda = kvarteret Uppfinnaren]. — Oscars 1:a distrikt: Oscars församling: kvarteren Ambassadören, Diplomaten, Legationssekreteraren, Korpralen, Sergeanten, Bevärigen, Bajonetten, Kasernen, Lågret, Spelet, Håstgardet [= kvarteren Spiltan, Krubban och Häcken], Stallmästaren, Fredrikshov, Gardisten, Hornblåsaren, Garnisonen och till församlingen hörande del av Kungl. Djurgården. — Oscars 2:a distrikt: Oscars församling: kvarteren Djursborg, Fanan, Furiren, Fältväbeln, Fältöversten, Fänriken, Gnistan, Harpan, Kornetten, Minan, Musketören, Ryttaren, Trumslagaren, Vebäraren och Veterinären. — Oscars 3:e distrikt: Oscars församling: kvar-

¹⁾ Kvarteret Stadens grusbacke, vars östligaste del faller inom Johannes församling, tillhör i sin helhet Matteus 6:e taxeringsdistrikt. Kvarteren Kråkvilan och Bellevueparken, vilkas västligaste delar falla inom Matteus församling, tillhöra i sin helhet Johannes 2:a taxeringsdistrikt. Av kvarteret Cedersdal, som faller inom både Johannes och Matteus församlingar, tillhöra de delar, som ligga öster om Sveavägens förlängning, Johannes 2:a taxeringsdistrikt och den del, som ligger väster om Sveavägens förlängning, Matteus 6:e taxeringsdistrikt.

teren Edelman mindre, Edelman större, Falken, Krabaten, Kumlet, Lindormen, Lyran, Neptunus, Styrmannen, Valfisken och Vildsvinet. — Maria 1:a distrikt: Maria församling söder om Hornsgatan och öster om Timmermansgatan. — Maria 2:a distrikt: Maria församling norr om Hornsgatan samt söder om nämnda gata och väster om Timmermansgatan belägen del av samma församling. — Högalids 1:a distrikt: Högalids församling norr om Krukakaregatan och öster om Varvgatan. — Högalids 2:a distrikt: Högalids församling norr om Hornsgatan samt mellan Varvgatan och Långholmsgatan belägen del av församlingen. — Högalids 3:e distrikt: Högalids församling väster om Långholmsgatan [inkl. Långholmen] och söder om Hornsgatan med undantag av de norr om Krukakaregatan belägna kvarteren Porten, Rutan, Pålen, Mullvaden andra och Rättan. — Katarina 1:a distrikt: Katarina församling norr om Folkungagatan. — Katarina 2:a distrikt: Katarina församling: kvarteren Rovän, Räfsan, Harven, Kolonnen, Monumentet, Rektangeln, Uret, Milen, Metern, Ritaren, Ingenjören, Stacken, van der Huff, Helgan större och mindre, Tjörberget, Åkern och Grindsbruk¹⁾. — Katarina 3:e distrikt: Katarina församling söder om Folkungagatan, öster om Östgötagatan och norr om Gotlandsgatan. — Katarina 4:e distrikt: Katarina församling söder om Folkungagatan, väster om Östgötagatan och norr om Blekingegatan samt därjämte kvarteren Kvadraten och Obeliken. — Sofia 1:a distrikt: Sofia församling norr om Bondegatan. — Sofia 2:a distrikt: Sofia församling söder om Bondegatan jämte med församlingen inkorporerad del av Nacka socken (Hammarby). — Kungsholms 1:a distrikt: Kungsholms församling öster om Kungsholmstorg och Schelegatan samt därjämte kvarteren Brädstapeln och Åkermannen. — Kungsholms 2:a distrikt: Kungsholms församling väster om Kungsholmstorg och Schelegatan med undantag av kvarteren Brädstapeln och Åkermannen. — S:t Görans 1:a distrikt: S:t Görans församling norr om Drottningholmsvägen och öster om Fridhemsgatan. — S:t Görans 2:a distrikt: S:t Görans församling söder om Drottningholmsvägen och Lindhagensgatan med undantag av kvarteret Ångsknarren. — S:t Görans 3:e distrikt: S:t Görans församling väster om Fridhemsgatan och norr om Drottningholmsvägen och Lindhagensgatan samt därjämte kvarteret Ångsknarren. — Enskede 1:a distrikt: Följande områden inom Enskede församling, nämligen Johanneshov och Kvarnängen, Enskede gård med lägenheter, Dalen, Ensta, Fredriksdal, Grundsberg, Gröndals torp, Lilla Gröndal, Lilla Gungan, Stora Gungan, Höjden, Linde, Sandsborg, Skansberg, Skanskvarn, Skärmarbrink, Sundsberg, Sundsta, Enskede villastad samt med församlingen inkorporerad del av Nacka socken (Hammarby). — Enskede 2:a distrikt: Följande områden inom Enskede församling, nämligen Skarpnäcks trädgårdsstad, Malmen, Gubbängen, Herrängen (avsöndrad från Ersta), Lilla Talkkrogen, Mossen, Svedmyran, Rosendal, Mariedal, Östberga torp, Stureby (med undantag av Erstatomten nr 59, 60, 79, 87—90, Ersta nr 1 litt. Da, Db, Dc samt Östberga litt. Bd, Be och Bf), Skarpnäcks gård, Skarpnäcks småstugeområde, Ekudden, Orhem, Skrubba, Skönstavik, Sköndalsbro, Stora Sköndal, Runsätra äng, Farsta gård med lägenheter, Hökarängen med lägenheter, Björkbacken och Hedvigsborg, Ekberga och Ekhamnen, Lugnet och Sofielund, Eklund med Bergholm, Lilla Sköndal, Starrmyran, Södertörns villastad och Forssen. — Brännkyrka 1:a distrikt: Följande områden inom Brännkyrka församling, nämligen Reimers holme, Charlottenburg, Liljeholmens järnvägsområde, Katrineberg, Lövholmen, Charlottendal med Nynäs och Västra förstaden, Årsta, Dianelund, Anneboda, Ersta gård, Erstatomten nr 59, 60, 79, 87—90, Ersta nr 1, litt. Da, Db, Dc, Östberga litt. Bd, Be, Bf, Orby villastad och Örby förstad. — Brännkyrka 2:a distrikt: Följande områden inom Brännkyrka församling, nämligen Stora Gröndal, Ekensberg, Fågelsängen, Stora Nybohov, Blommensberg, Aspudden, Vinterviken, Örnberg, Hägersten med lägenheter, Målarhöjden, Emilsberg, Fridhem, Klubben, Pettersberg, Sätra, Slätten och Jakobsberg. — Brännkyrka 3:e distrikt: Följande områden inom Brännkyrka församling, nämligen Midsommarkransen, Tellusborg, Västberga med Liseberg, Solberga, Älvsjö gård, Älvsjö villastad, Långbro gård, Långbro sjukhus, Långängens gård med lägenheter, Linboda, Långbro, Långbrodal, Långdalen, Långsjö gård med lägenheter, Herrängens gård med lägenheter och till staden hörande del av Segeltorp. — Bromma 1:a distrikt: Följande områden av Bromma församling, nämligen Kungsholms villastad, Ulvsunda trädgårdsstad, Stora Essingen, Lilla Essingen, Appelviken med provisoriska bostäderna samt Smedslätten. — Bromma 2:a distrikt: Bromma församling med undantag av nyssnämnda områden inom församlingen. *Överståthållarämbetets kungörelse den 13 nov. 1930, som gäller för år 1931.*

¹⁾ De här upptagna kvartersnamnen van der Huff, Helgan större, Helgan mindre, Tjörberget och Grindsbruk torde avse den äldre kvartersindelningen, som i numera fastställd stadsplan ersatts av en annan kvartersindelning med ändrade namn å kvarteren. Distriktets gräns i norr mellan Götgatan och Timmermansgatan framgår av Katarina 4:e distrikts utsträckning söder om Blekingegatan (se detta distrikt).

Uppbördsdistrikt.

1. Nikolai, Jakobs och Bromma församlingar. — 2. Klara och Adolf Fredriks församlingar samt öster om Nortulls-, Oden- och Västmannagatorna belägen del av Gustav Vasa församling. — 3. Matteus församling och väster om Norrtulls-, Oden- och Västmannagatorna belägen del av Gustav Vasa församling. — 4. Johannes och Engelbrekts församlingar. — 5. Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 6. Maria och Högalids församlingar. — 7. Katarina församling. — 8. Sofia, Brännkyrka och Enskede församlingar. — 9. Kungsholms och S:t Görans församlingar. *Kungl. brev till överståthållarämbetet den 24 mars 1921.*

Anm. S:e uppbördsdistriktet omfattar fr. o. m. den 1 jan. 1930 jämväl det med resp. Sofia och Enskede församlingar införlivade Hammarbyområdet.

Riksdagsvalkrets.

För val till riksdagens såväl första som andra kammare utgör Stockholms stad numera en enda valkrets (med 11 repr. i första och 18 repr. i andra kammaren). *Lag den 26 nov. 1920 om val till riksdagen (§§ 1 och 30), med ändr. den 17 juni 1921*, som trädde i kraft den 1 juli 1921.

Genom överståthållarämbetets kungörelse den 27 febr. 1931 är valkretsen för val till andra kammaren delad i valdistrikt, till antalet 155 (se vidare Kommunal författningssamling för Stockholm).

Stadsfullmäktig- och elektorsvalkretsar.

1:a kretsen (17 repr.): Storkyrkoförsamlingen, Katarina och Sofia församlingar. — *2:a kretsen* (22 repr.): Maria, Högalids, Brännkyrka och Enskede församlingar. — *3:e kretsen* (20 repr.): Klara, Jakobs, Kungsholms, S:t Görans och Bromma församlingar. — *4:e kretsen* (20 repr.): Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — *5:e kretsen* (21 repr.): Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. *Stadsfullmäktiges beslut den 20 sept. 1920 för val från och med år 1921, med ändring den 30 juni 1930.*

Anm. För rösternas uppsamlande delas valkretsarna i valdistrikt. Samma indelning i valdistrikt tillämpas vid stadsfullmäktig- och elektorsval som vid val till riksdagens andra kammare (jfr ovan).

Läkardistrikt.

1. Nikolai: Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara och Jakobs: Klara och Jakobs församlingar samt den del av Adolf Fredriks församling, som ligger söder om Kammakaregatan mellan Klaraviken och Upplandsgatan samt söder om Tegnérsgatan mellan Upplandsgatan och Döbelnsgatan. — 3. Kungsholms: Kungsholms församling. — 4. S:t Görans: S:t Görans församling samt Stora och Lilla Essingen. — 5. Adolf Fredriks västra: De delar av Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar, som begränsas av Hålsingegatan söderut till Frejgatan, denna gata till Upplandsgatan, denna gata till Kammakaregatan samt denna gata fram till Klaraviken. 6. Adolf Fredriks östra: De delar av Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar, som begränsas av Hålsingegatan söderut till Frejgatan, denna gata till Upplandsgatan, denna gata till Tegnérsgatan, denna gata till Döbelnsgatan, denna gata till Odengatan, denna gata till Sveavägen och denna vägs förlängning norrut till Brunnsviken. — 7. Johannes: Johannes församling samt den del av Engelbrekts församling, som ligger norr om Odengatan och väster om Stockholm—Rimbojärnvägen. — 8. Östermalms västra: Den del av Engelbrekts församling, som ligger öster om Birgerjarls- och Odengatorna, samt den del av Hedvig Eleonora församling, som ligger väster om Sibylle-, Stor- och Jungfrugatorna. — 9. Östermalms östra: Den del av Hedvig Eleonora församling, som ligger öster om Sibylle-, Stor- och Jungfrugatorna, samt Oscars församling. — 10. Katarina norra: De delar av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas av Södermalmstorg, Götgatan till Folkungagatan, denna gata till Renstjärnasgatan, denna gata till Tjårhovsgatan, denna gata till Erstagatan samt denna gata till Stadsgården. — 11. Katarina södra: Den del av Katarina församling, som begränsas av Skånegatan från Timmermansgatan till Götgatan, denna gata till Blekingegatan, denna gata till Nytorget, detta torg och Nytorgsgatan till Folkungagatan, denna gata till Götgatan, denna gata till Högbergsgatan samt församlingsgränsen västerut. — 12. Sofia östra: De delar av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas av Erstagatan från Stadsgården till Tjårhovsgatan, denna gata till Renstjärnasgatan, denna gata till Folkungagatan, denna gata till Nytorgsgatan, denna gata till Nytorget samt

Värmdögatan; dessutom den till Sofia församling hörande delen av det nyinkorporerade Hammarbyområdet. — 13. Sofia västra: De delar av Katarina och Sofia församlingar, som i norr begränsas av Skånegatan från Timmermansgatan till Götgatan, denna gata till Blekingegatan, denna gata till Värmdögatan samt denna gata till Hammarby sjö. — 14. Maria: Maria församling. — 15. Högalids: Högalids församling. — 16. Liljeholmens: Den del av Brännkyrka församling, som ligger norr och nordväst om stora landsvägen till Fittja och det vattenavlopp, som från trakten av Stensborg framgår till Årstaviken mellan Årsta och Sköntorp. — 17. Älv-sjö: Återstoden av Brännkyrka församling. — 18. Enskede: Enskede församling. — 19. Bromma: Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen. *Hälsovårdsnämndens beslut den 31 dec. 1901, 10 jan. 1902, 26 aug. 1904, 12 juni 1908, 13 jan. 1911, 17 jan. 1913, 19 jan. 1917, 7 jan. 1925, 7 jan. och 25 febr. 1930 samt 7 jan. 1931.*

Anm. Numreringen å kartan är ej officiell.

Ympningsdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara, Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar. — 3. Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 4. Maria, Högalids, Sofia och Katarina församlingar. — 5. Liljeholmens och Älv-sjö läkardistrikt. — 6. Kungsholms, S:t Görans och Bromma församlingar. — 7. Enskede läkardistrikt. *Hälsovårdsnämndens beslut den 19 jan. 1917, 3 okt. 1919 och 29 april 1925, av vilka det senaste trädde i kraft den 1 maj 1925.*

Anm. 4:e och 7:e ympningsdistrikten omfatta fr. o. m. den 1 jan. 1930 jämväl de med resp. Sofia och Enskede församlingar införlivade delarna av Hammarbyområdet.

Områden för de sociala distriktsbyråerna.

1. Nikolai och Klara församlingar. — 2. Kungsholms församling. — 3. S:t Görans församling. — 4. Matteus församling. — 5. Adolf Fredriks och Gustav Vasa församlingar. — 6. Jakobs och Johannes församlingar. — 7. Engelbrekts församling. — 8. Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 9. Maria församling samt norr om Folkungagatan belägen del av Katarina församling. — 10. Högalids församling. — 11. Söder om Folkungagatan belägen del av Katarina församling. — 12. Sofia församling (inkl. norra delen av Hammarbyområdet). — 13. Förutv. 33:e och 34:e rotarna av Brännkyrka församling. — 14. Förutv. 32:a roten av Brännkyrka församling jämte med denna församling införlivad del av Hammarbyområdet. — 15. Bromma församling. *Stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1926 samt sjukhusavgiftsdelegerades beslut den 27 aug. 1926, 30 maj 1927 och 30 dec. 1929, det senaste med tillämpning fr. o. m. den 1 jan. 1930.*

Anm. Efter Brännkyrka församlings delning fr. o. m. den 1 jan. 1931 tillämpas sådan jämkning av indelningen i områden för de sociala distriktsbyråerna, att gränsen mellan 13:e och 14:e områdena sammanfaller med gränsen mellan Brännkyrka och Enskede församlingar.

Fattigvårdsdistrikt.

1. Storkyrkoförsamlingen. — 2. Klara församling. — 3. Kungsholms församling. — 4. Adolf Fredriks församling. — 5. Gustav Vasa församling. — 6. Matteus församling. — 7. Jakobs och Johannes församlingar. — 8. Engelbrekts församling. — 9. Hedvig Eleonora församling. — 10. Oscars församling. — 11. Katarina församling. — 12. Maria församling. — 13. Brännkyrka och Enskede församlingar. — 14. Bromma församling. — 15. Sofia församling. — 16. Högalids församling. — 17. S:t Görans församling. *Fattigvårdsnämndens beslut den 15 okt. 1907, 10 dec. 1912, 16 nov. 1915, 19 juni 1917, 2 sept. 1924, 17 dec. 1929 och 18 nov. 1930, det senaste med tillämpning fr. o. m. den 1 jan. 1931.*

Anm. Numreringen å kartan är ej officiell.

Pensionsdistrikt.

1. Nikolai och Jakobs församlingar. — 2. Klara och Adolf Fredriks församlingar. — 3. Johannes församling. — 4. Gustav Vasa församling. — 5. Matteus församling. — 6. Engelbrekts församling samt väster om Sibyllegatan belägen del av Hedvig Eleonora församling. — 7. Oscars församling samt öster om Sibyllegatan belägen del av Hedvig Eleonora församling. — 8. Maria församling.

— 9. Högalids församling. — 10. Katarina församling med undantag av den del av församlingen, som begränsas av Göt-, Skåne-, Östgöta-, Bonde- och Renstjärnasgatorna samt Ringvägen. — 11. Sofia församling samt den del av Katarina församling, som begränsas av Göt-, Skåne-, Östgöta-, Bonde- och Renstjärnasgatorna samt Ringvägen. — 12. Kungsholms församling. — 13. St Görans församling. — 14. Brännkyrka och Enskede församlingar. — 15. Bromma församling. *Stadsfullmäktiges beslut den 19 nov. 1917* (fastställt av överståthållarämbetet den 7 dec. 1917), som trädde i kraft den 1 jan. 1918.

Anm. 11:e och 14:e pensionsdistrikten omfatta fr. o. m. den 1 jan. 1930 de med resp. Sofia och Enskede församlingar införlivade delarna av Hammarbyområdet.

Fosterbarnsinspektionsdistrikt.

1. Maria och Högalids församlingar. — 2. Storkyrkoförsamlingen, Katarina och Sofia församlingar. — 3. Kungsholms och St Görans församlingar, den del av Gustav Vasa församling, som ligger norr om Odengatan och väster om Norrtullsgatan, samt den del av Matteus församling, som ligger väster om Norrtullsgatan. — 4. Klara och Adolf Fredriks församlingar, återstoden av Gustav Vasa och Matteus församlingar samt Jakobs, Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar. — 5. Brännkyrka och Enskede församlingar, t. v. med undantag av nordligaste delen av förstnämnda församling (se följande). — 6. (Provisoriskt distrikt.) Bromma församling ävensom av Brännkyrka församling samhälle Gröndal, Ekensberg, Mörtviken, Vinterviken, Mälarhöjden, Hägersten, Reimers holme, Liljeholmen, Årstaäng, Sjövik och Aspudden samt mellanliggande områden. *Hälsovårdsnämndens beslut den 9 jan. och 14 aug. 1903, 26 febr. 1904, 13 jan. 1905, 11 jan. 1907, 17 jan. 1913 och 11 okt. 1922 samt barnavårdsnämndens beslut den 17 dec. 1929*, det sistnämnda med tillämpning fr. o. m. den 1 jan. 1930.

Gatukontorets gatu- och avloppsavdelnings arbetsdistrikt.

I. Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen, Vetenskapsstaden samt de delar av Norrmalm, som ligga öster om östra gränsen av Malmtorgs-, Malmskillnads- och Döbelns-gatorna, och de delar av Vasastaden, som ligga öster om Döbelns-gatan, Vanadislundens och Bellevueområdet, ävensom Staden mellan broarna, Riddarholmen, Strömsborg, Helgeandsholmen, Skeppsholmen, Kastellholmen och Beckholmen. — II. De delar av Norrmalm och Vasastaden, vilka ligga väster om de för distrikt I angivna områdena, samt Kungsholmen, Lilla Essingen och Stora Essingen. — III. Södermalm, Liljeholmen, Ekensberg, Vinterviken, Midsommarkransen, Årsta väster om västra stambanans infartsspår samt av det från Nacka inkorporerade Hammarbyområdet de delar, som ligga norr och öster om Sickla sluss och dess tillfartsvatten, ävensom Årsta holmar, Långholmen och Reimers holme. — IV. Brännkyrka och Enskede församlingar, utom de till distrikt III hörande delarna därav, alltså omfattande: Hägersten, Mälarhöjden, Jakobsberg, Sättra, Långbro, Långsjö, Älvsjö, Örby, Stureby, Västberga, Årsta öster om västra stambanans infartsspår, Enskede, Herrhagen, Skarpnäck, Sköndal, Hökarängen, Fagersjö, Farstanäset, Farsta, Orhem, Skrubba, samt av det från Nacka inkorporerade Hammarbyområdet den del, som ligger väster om det till distrikt III hörande området. — VI. Bromma församling, med undantag av Stora och Lilla Essingen, alltså omfattande: Traneberg, Appelvikens, Smedslätten, Ålsten, Nockeby, Åkeshov, Riksby, Ulvsunda, Bällsta, Bromma kyrka, Augby och Beckomberga.

Renhållningsdistrikt.

1. Östra: Norrmalm öster om Malmtorgsgatan, Malmskillnadsgatan, Oxtorgsgatan och Sveavägen samt Östermalm och Djurgården. — 2. Västra: Norrmalm väster om nämnda gator samt Kungsholmen och Bromma. — 3. Södra: Staden mellan broarna, Södermalm och Brännkyrka samt det med staden inkorporerade Hammarbyområdet.

Anm. Med »Norrmalm» avses här stadsdelarna Norrmalm, Vasastaden, Skeppsholmen och Kastellholmen, med »Djurgården» stadsdelarna Djurgården, Beckholmen, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen och Vetenskapsstaden, med »Staden mellan broarna» stadsdelarna Staden mellan broarna, Riddarholmen, Strömsborg och Helgeandsholmen, med »Södermalm» stadsdelarna Södermalm och Långholmen (jfr sid. 463). — Renhållningsdistriktens gränser gå efter gatans västra sida; yttergränserna för distrikten följa stadsplanegränsen utom vid östra renhållningsstationen och utefter Valhallavägen. — Nummeringen å kartan är ej officiell.

Budningsdistrikt.

1. Östermalm, Djurgårdsstaden och östra delen av Norrmalm jämte Skepps- och Kastellholmarna, begränsat i väster av Drottninggatan och Norrtullsgatan. — 2. Staden mellan broarna, Kungsholmen och västra delen av Norrmalm, begränsat i öster av Drottninggatan och Norrtullsgatan. — 3. Södermalm. *Överståthållarämbetets kungörelse den 12 maj 1926*, som trädde i kraft den 1 juli s. å.

Anm. Med »Norrmalm» avses här stadsdelarna Norrmalm, Vasastaden, Skeppsholmen och Kastellholmen, med »Staden mellan broarna» stadsdelarna Staden mellan broarna, Riddarholmen, Strömsborg och Helgeandsholmen, med »Södermalm» stadsdelarna Södermalm och Långholmen. Med »Djurgårdsstaden» avses här även stadsdelen Beckholmen och i övrigt väster om Djurgårdsvägen belägen del av Djurgården. (Jfr sid. 463.) — Latrinhämtning utom stadsplanlagda områden, ev. även utom stadens jurisdiktionsområde, verkställas av reuhållningsverket enligt särskilda avtal, vadan några gränser härför ej kunna angivas.

Inskrivningsdistrikt.

1. Östra: Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora, Oscars, Engelbrekts och Gustav Vasa församlingar. — 2. Västra: Klara, Ulrika Eleonora, S:t Görans, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma församlingar. — 3. Södra: Högalids, Maria Magdalena, Katarina, Sofia, Brännkyrka och Enskede församlingar. *Kungl. kungörelse den 24 aug. 1926, med ändring den 12 dec. 1930.*

Anm. Södra inskrivningsdistriktet omfattar fr. o. m. den 1 jan. 1930 jämväl det med resp. Sofia och Enskede församlingar införlivade Hammarbyområdet.

Landstormsområden.

1. Södra området, nr 45 a: Högalids, Maria Magdalena, Katarina, Sofia, Brännkyrka och Enskede församlingar. — 2. Västra området, nr 45 b: Klara, Ulrika Eleonora, S:t Görans, Adolf Fredriks, Matteus och Bromma församlingar. — 3. Östra området, nr 45 c: Storkyrkoförsamlingen, Jakobs, Johannes, Hedvig Eleonora, Oscars, Engelbrekts och Gustav Vasa församlingar. *Kungl. kungörelse den 26 juli 1927.*

Anm. Södra landstormsområdet, nr 45 a, omfattar fr. o. m. den 1 jan. 1930 jämväl det med resp. Sofia och Enskede församlingar införlivade Hammarbyområdet.

Hästutskrivningsområden.

Området nr 232. Andra polisvaktdistriktet. — Området nr 233. Tionde polisvaktdistriktet. — Området nr 234. Åttonde polisvaktdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Blekingegatan, Östgötagatan, Bondegatan, Nytorrgsgatan, Folkungagatan och Renstjärnagatan till Saltsjön.) — Området nr 235. Tredje polisvaktdistriktet (inkl. Bromma). — Området nr 236. Första, fjärde och sjätte polisvaktdistriktet samt norra delen av åttonde polisvaktdistriktet. (Gränsen följer mittellinjen av Blekingegatan, Östgötagatan, Bondegatan, Nytorrgsgatan, Folkungagatan och Renstjärnagatan till Saltsjön.) — Området nr 237. Femte polisvaktdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Karlbergsvägen, Hålsingegatan, Frejgatan, Norrtullsgatan och Odengatan.) — Området nr 238. Femte polisvaktdistriktet, norra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Karlbergsvägen, Hålsingegatan, Frejgatan, Norrtullsgatan och Odengatan.) — Området nr 239. Nionde polisvaktdistriktet, norra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Odengatan och Birgerjarlsgatan.) — Området nr 240. Nionde polisvaktdistriktet, södra delen. (Gränsen följer mittellinjen av Odengatan och Birgerjarlsgatan.) — Området nr 241. Sjunde polisvaktdistriktet. *Kungl. kungörelse den 21 nov. 1930*, som trädde i kraft den 1 jan. 1931 (samma indelning har jämlikt k. kung. den 13 aug. 1917 även tidigare varit gällande fr. o. m. år 1918).

Anm. Hästutskrivningsområdena nr 233 och 234 omfatta fr. o. m. den 1 jan. 1930 jämväl de till resp. 10:e och 8:e polisvaktdistriktet hörande delarna av det med staden inkorporerade Hammarbyområdet.

Stockholms hamnområde.

Stockholms hamnområde utgöres av:

åt *Mälarsidan*: dels allt det öster om Karlbergskanalens västra mynning belägna vatten, dels det vatten, som å topografiska kårens år 1861 i IX blad utgivna karta över trakten omkring Stockholm och ett hos kungl. maj:t företett exemplar av en år 1910 av kommandörkapten Verner Larsson på uppdrag av Stockholms hamnstyrelse utarbetad karta över Stock-

holms hamn finnes å den äldre kartan angivet såsom tillhörande staden samt å den yngre utmärkt med skär färg och begränsas av en linje, dragen från norra stranden av Karlbergskanalens västra mynning omkring Kungsholmslandet genom Ulvsundasjön till östligaste udden vid Traneberg, därifrån utefter stranden till västra landfästet vid Tranebergsbro och från detta landfäste genom sundet mellan Lilla Essingen och Stora Essingen till Gröndalslandets nordligaste udde — belägen å ostlig long. 18° 0' 33" — *dels ock* hela Liljeholmsviken samt hela Årstaviken;

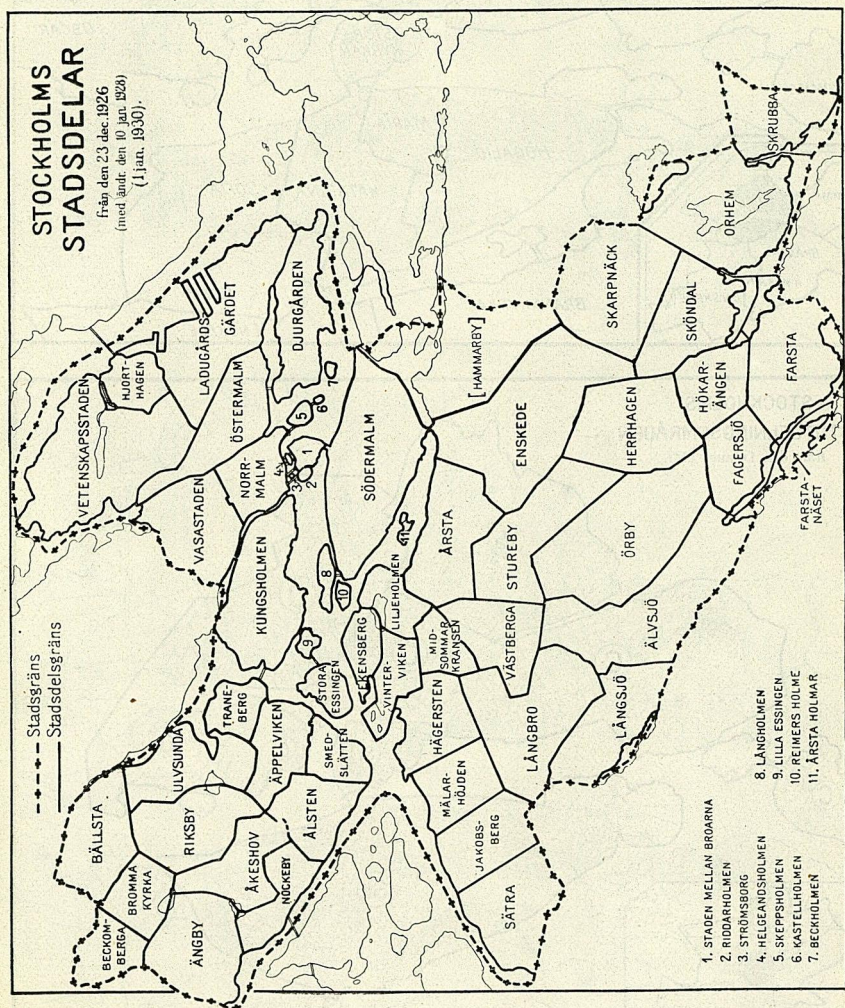
Hammarby sjö, i dess helhet, jämte Sicklasundet fram till platsen för regleringsdammen därstädes;

åt *Saltsjösidan*: det vatten, som begränsas av en linje, dragen från Danviks kvarn-ränna efter strandlinjen så långt som Bergsunds mekaniska verkstads aktiebolags mark år 1881 sträckte sig, därifrån mitt över sundet till Hästholmen och vidare utefter västra och norra stranden av denna holme till dess östligaste udde, därefter i rät linje till sydöstra udden av Stora Fjäderholmen och omkring Fjäderholmarnas östra till dess norra udde, vidare från denna i riktning mot Louddens yttersta punkt, till dess linjen träffar en från Angsholmens västra udde till södra udden av Tranholmen dragen linje, därifrån längs sistnämnda linje till Tranholmen (jfr nedan anm.), och slutligen från denna holme till den punkt å norra stranden av kanalen vid Ålktäta, där denna utmynnar i Saltsjön; varjämte till hamnområdet räknas hela sistnämnda kanal, stadens och Djurgårdens stränder vid Brunnsviken med därtill hörande vatten samt hamn-platsen vid Stallmästaregården. *Kungl. brev till överståthållarämbetet den 27 sept. 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912 och 14 febr. 1919 samt chefs för kommunikationsdeparte-mentets ämbetsskrivelser till överståthållarämbetet den 1 febr. 1924 och 3 febr. 1928.*

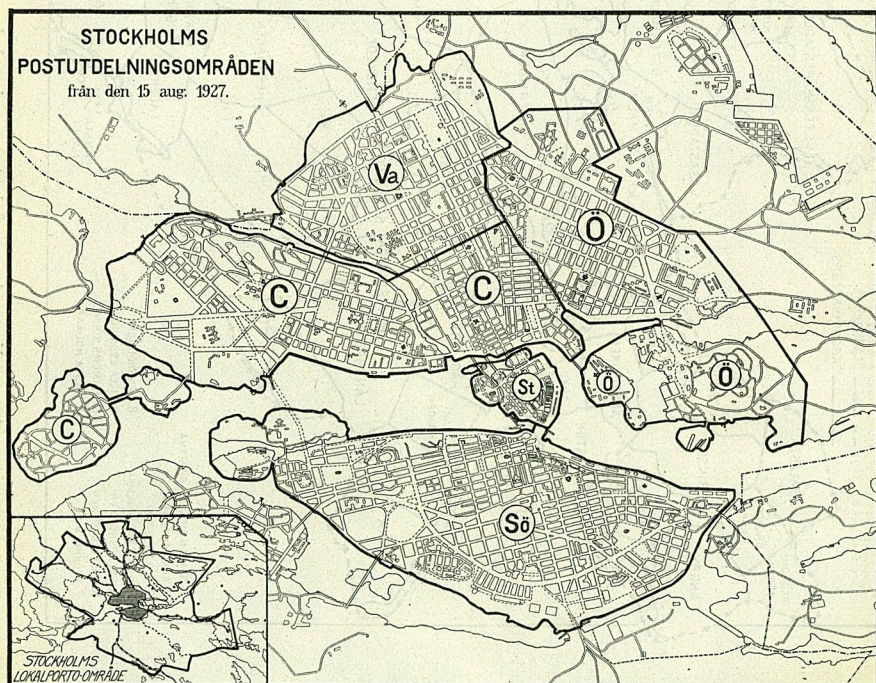
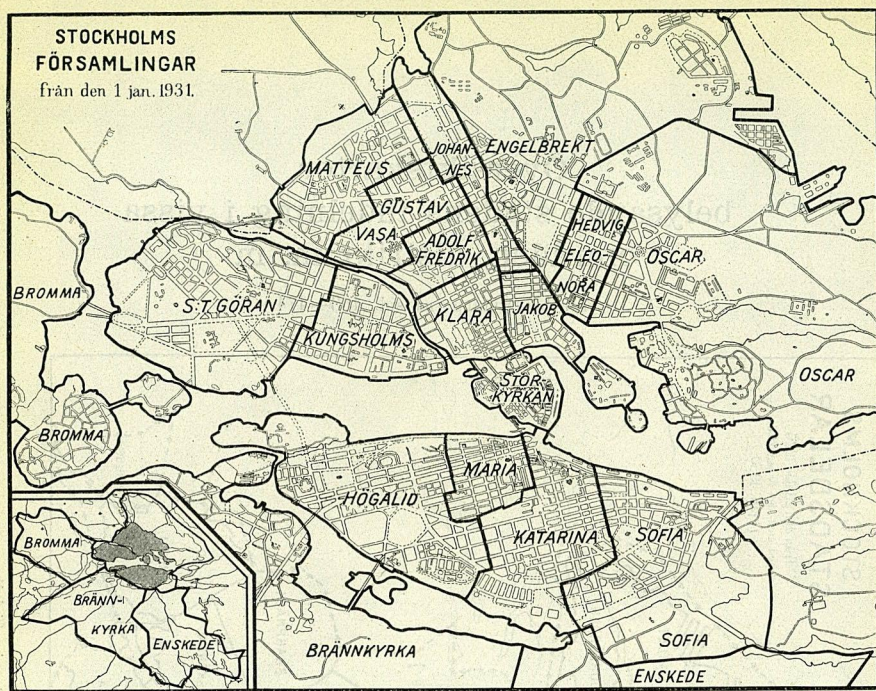
Anm. Kungl. maj:t har den 5 juli 1929 förordnat, att den del av Stockholms hamn-område, som är belägen norr om en linje från södra branten av den å Lidingön mellan Lidingö-brons båda grenar belägna bergklippan till Bockholmens nordöstra sida, fr. o. m. den 1 aug. 1929 icke vidare skall tillhöra hamnområdet.

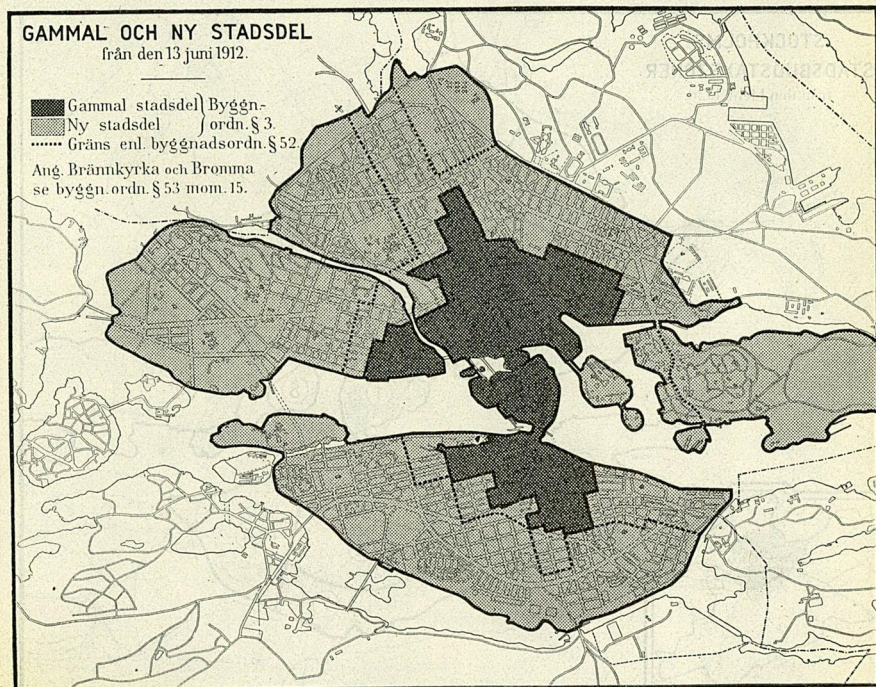
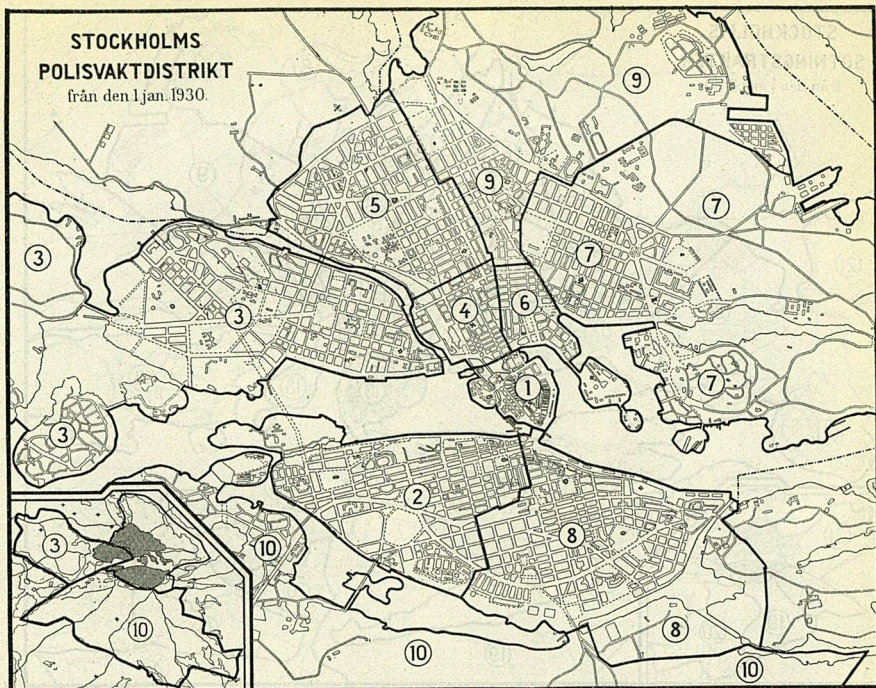
Översiktskartor, belysande stadens indelning i vissa områden, distrikt m. m.

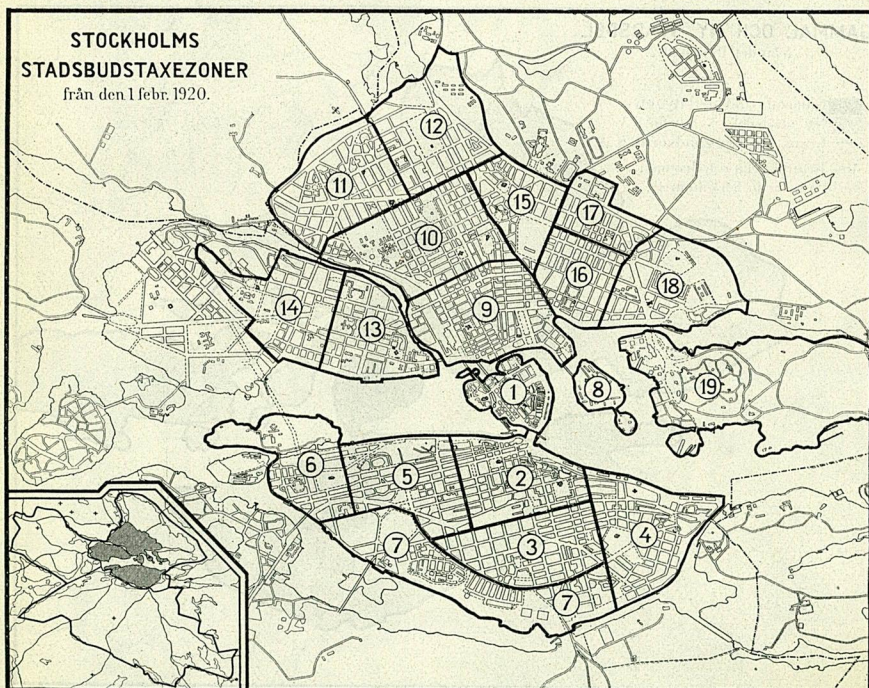
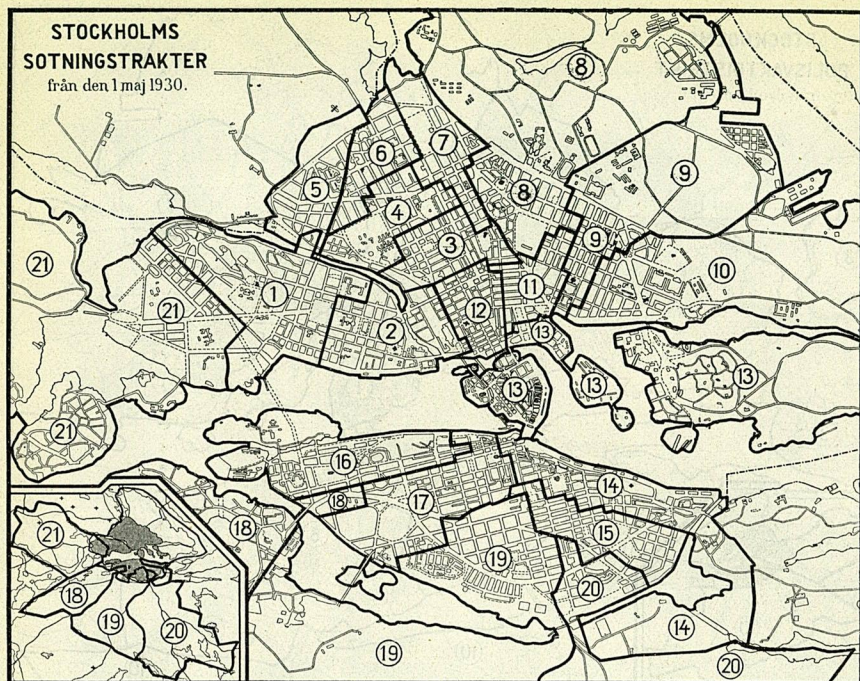
(Jfr beskrivningarna sid. 463—474.)

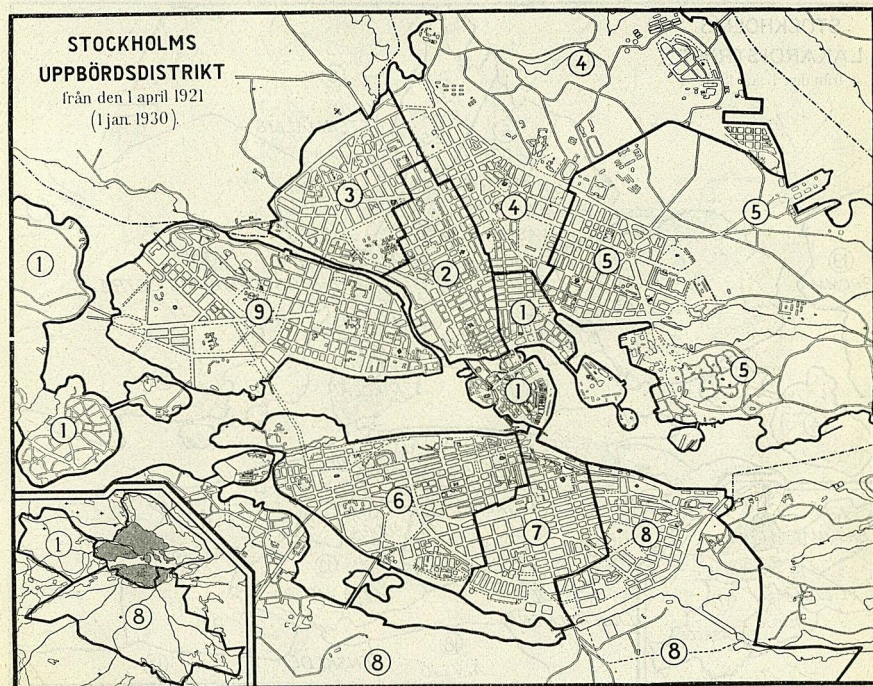
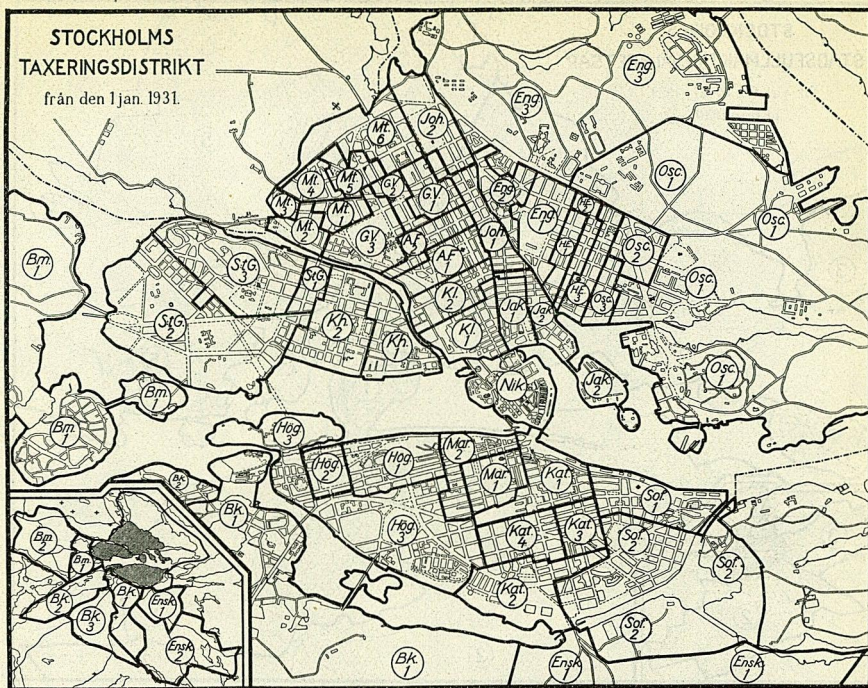

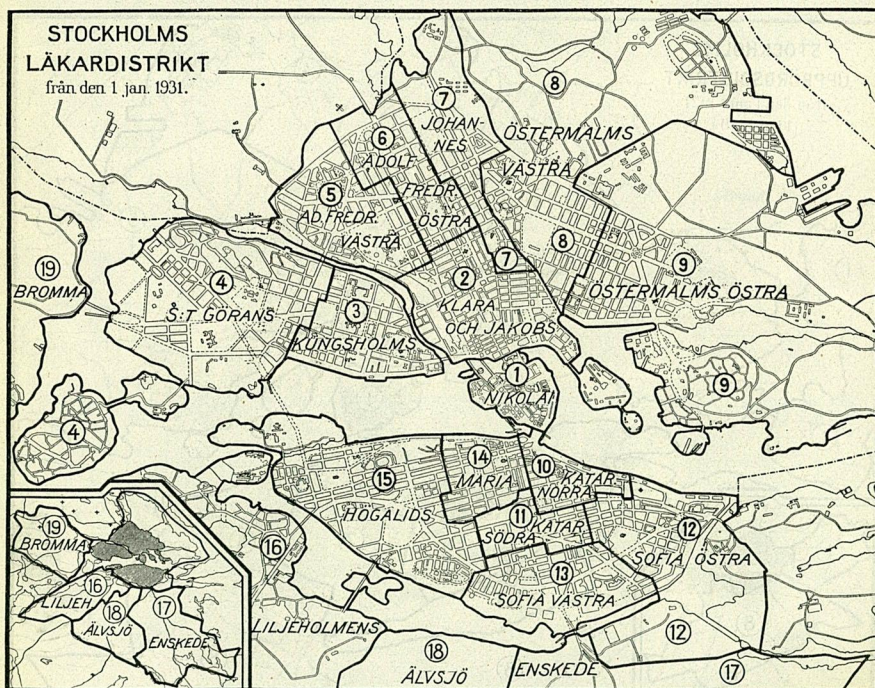
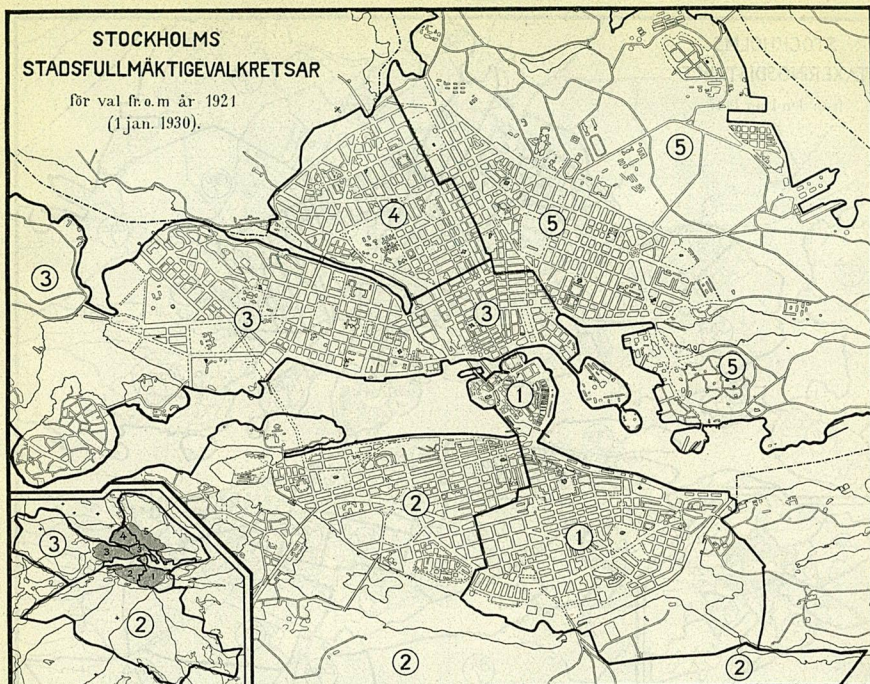
Anm. Numreringen på kartan av vissa holmar är ej officiell.
(Beir. förslag till ändrad stadsdelsindelning se noten sid. 463.)

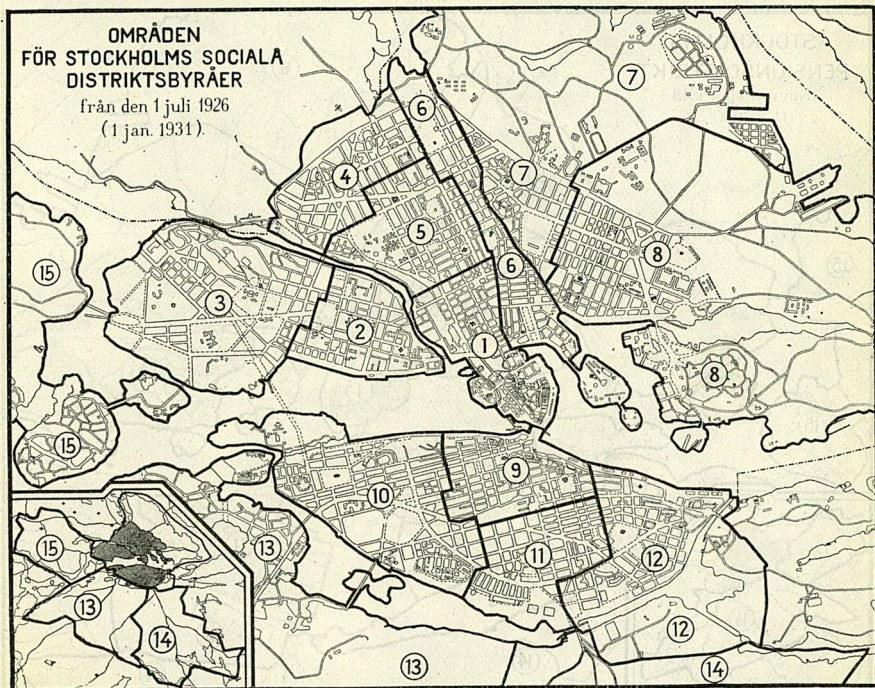
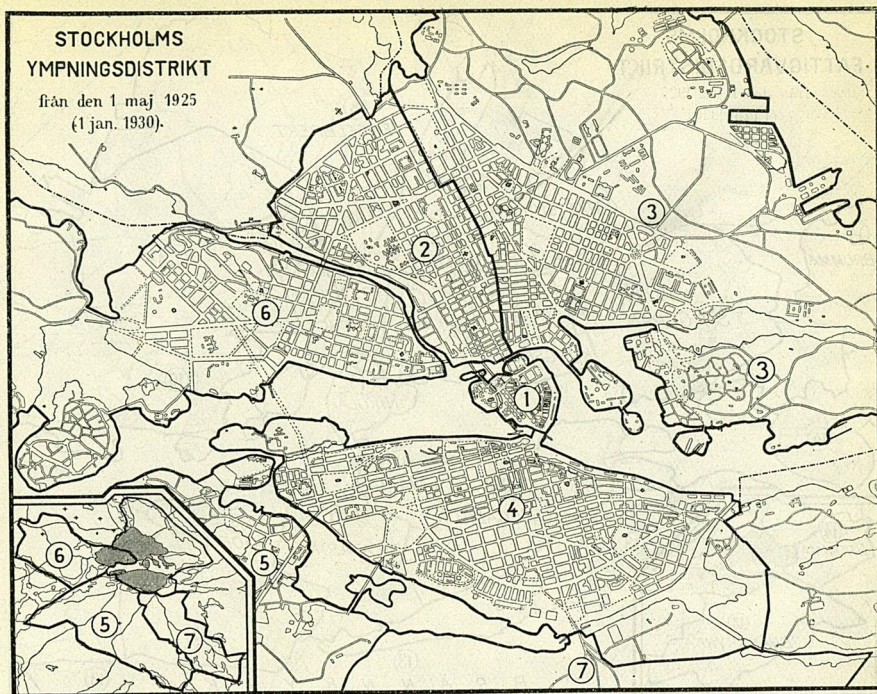

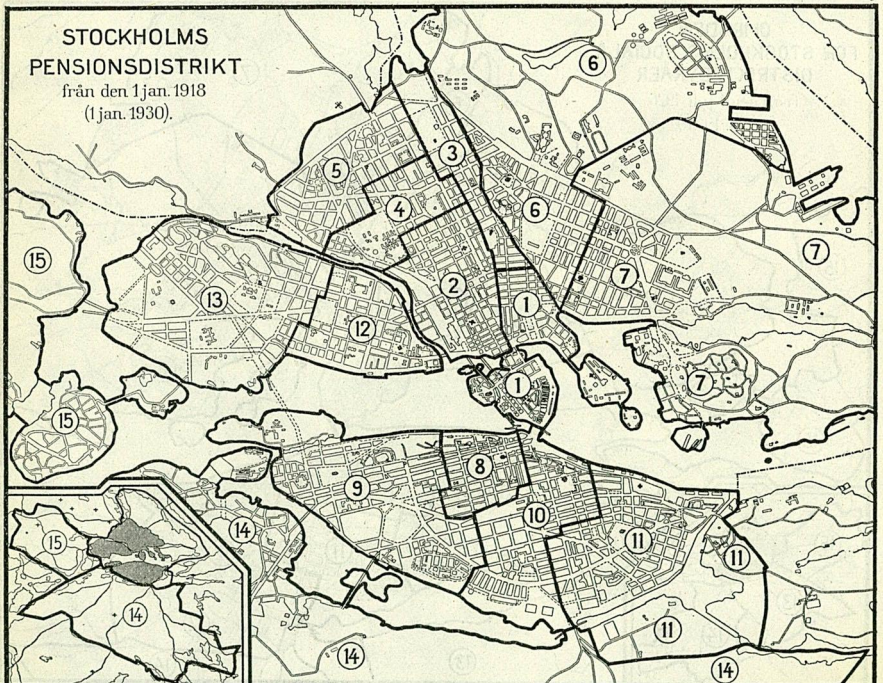
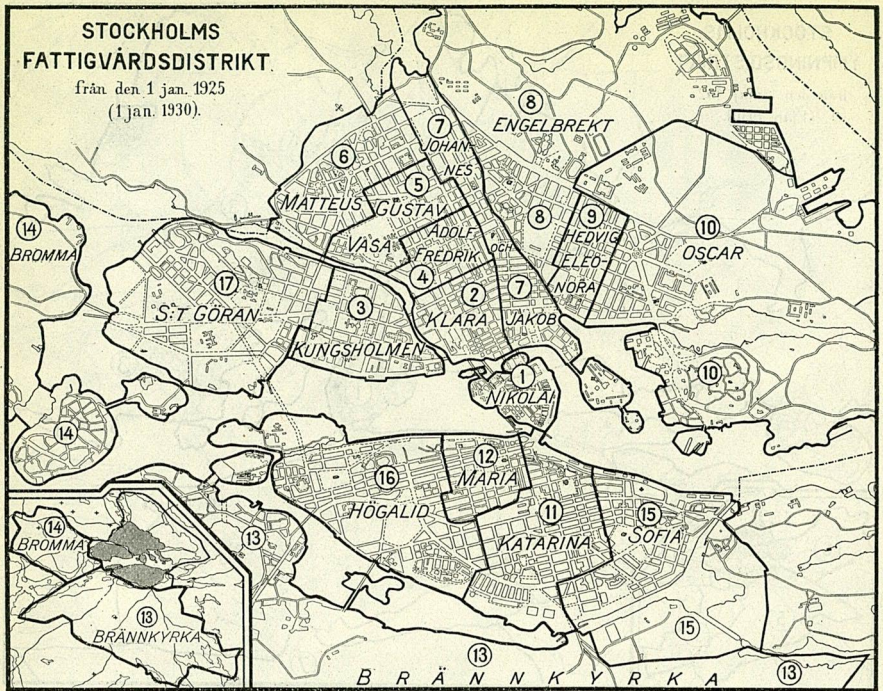

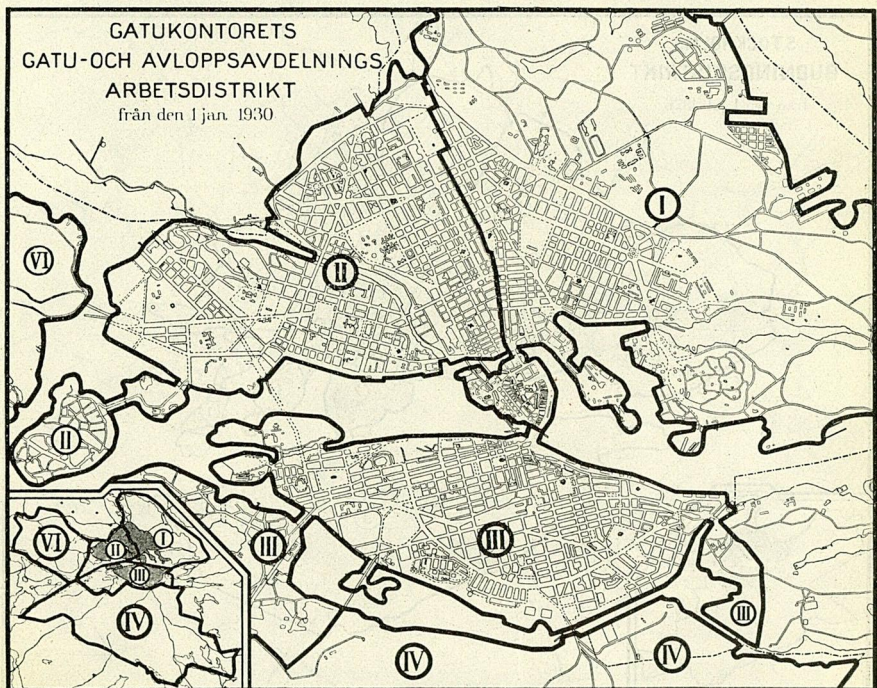
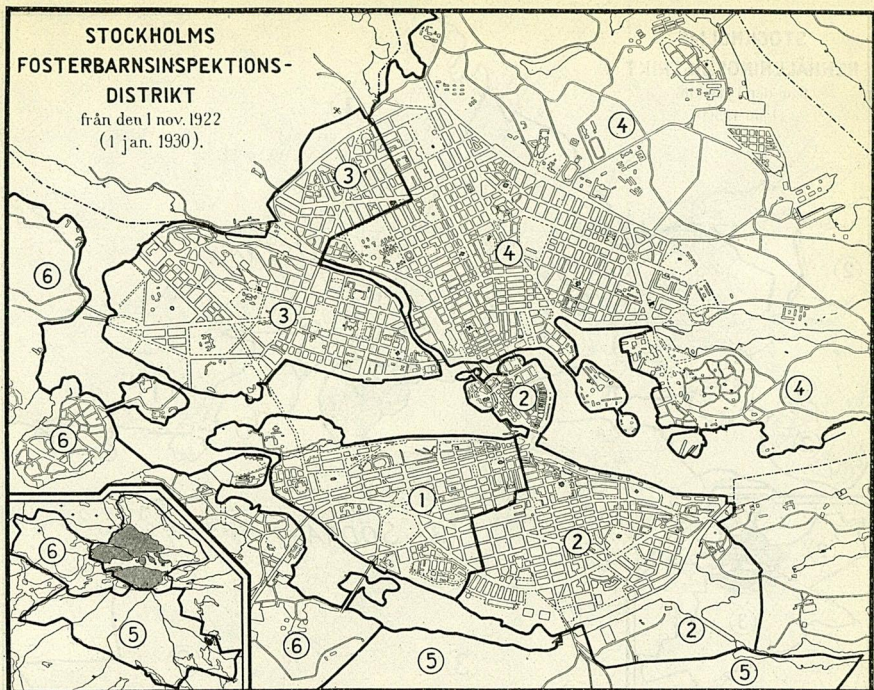

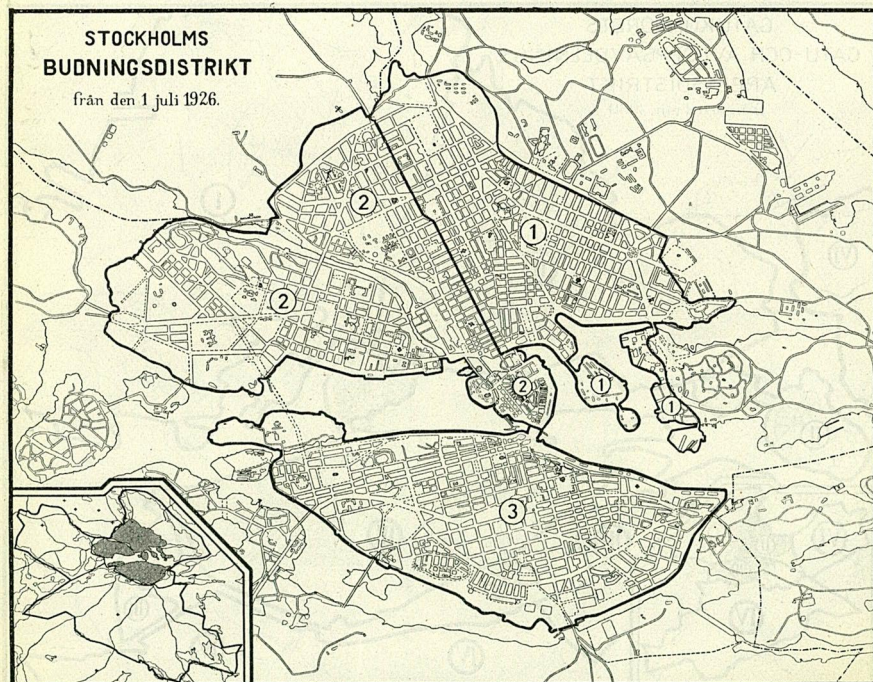
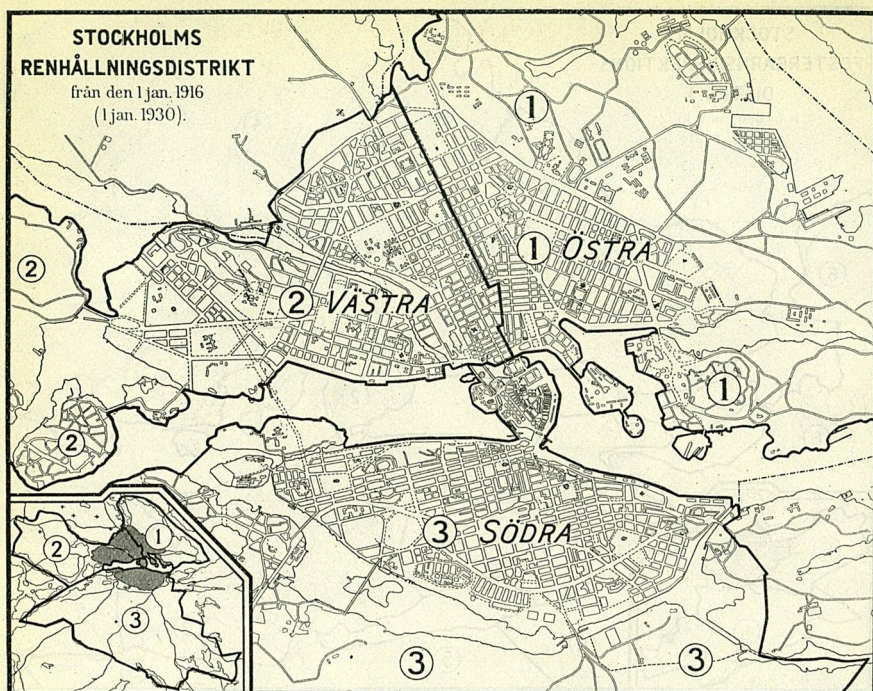

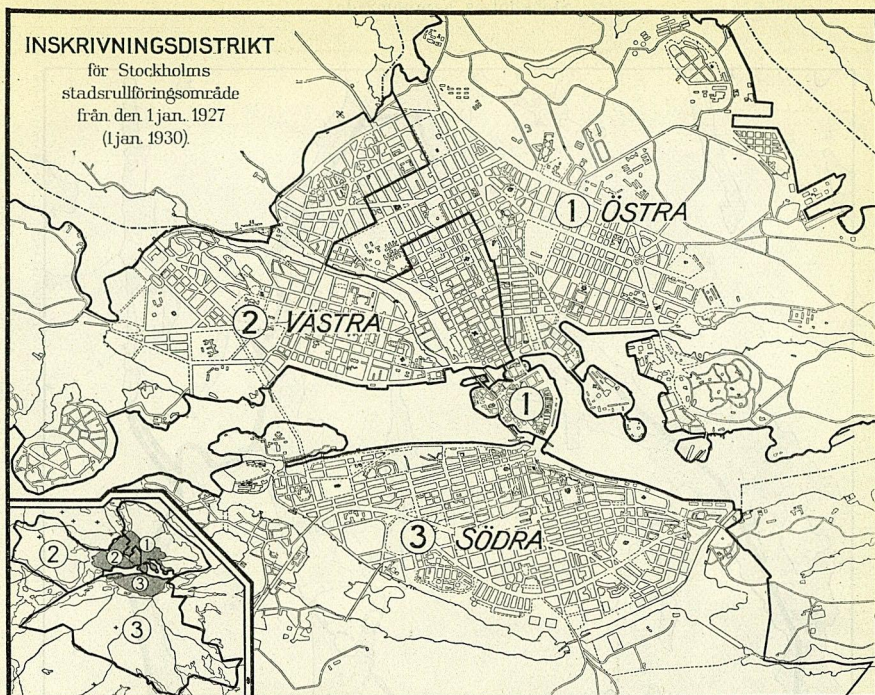

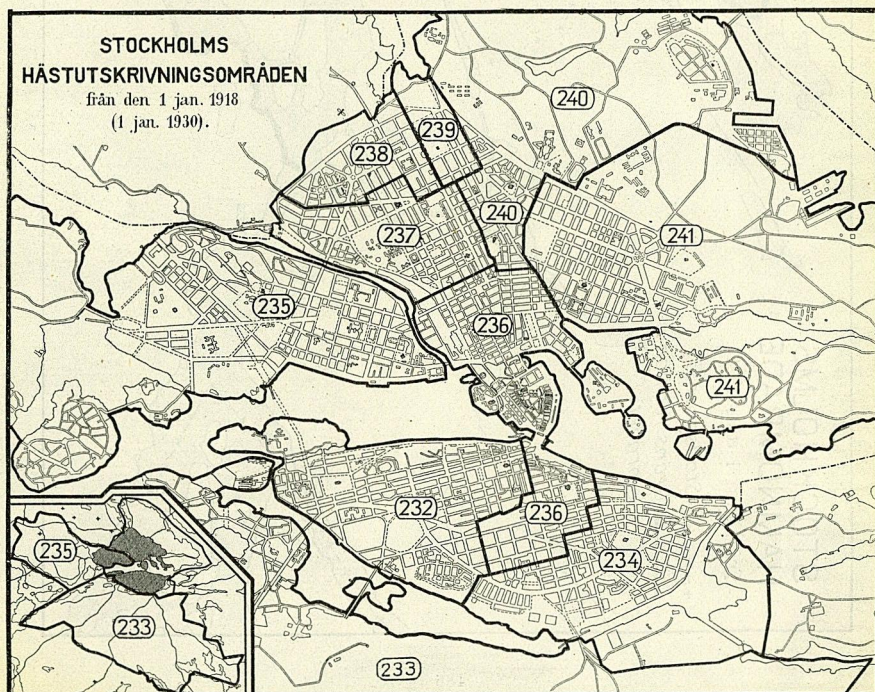

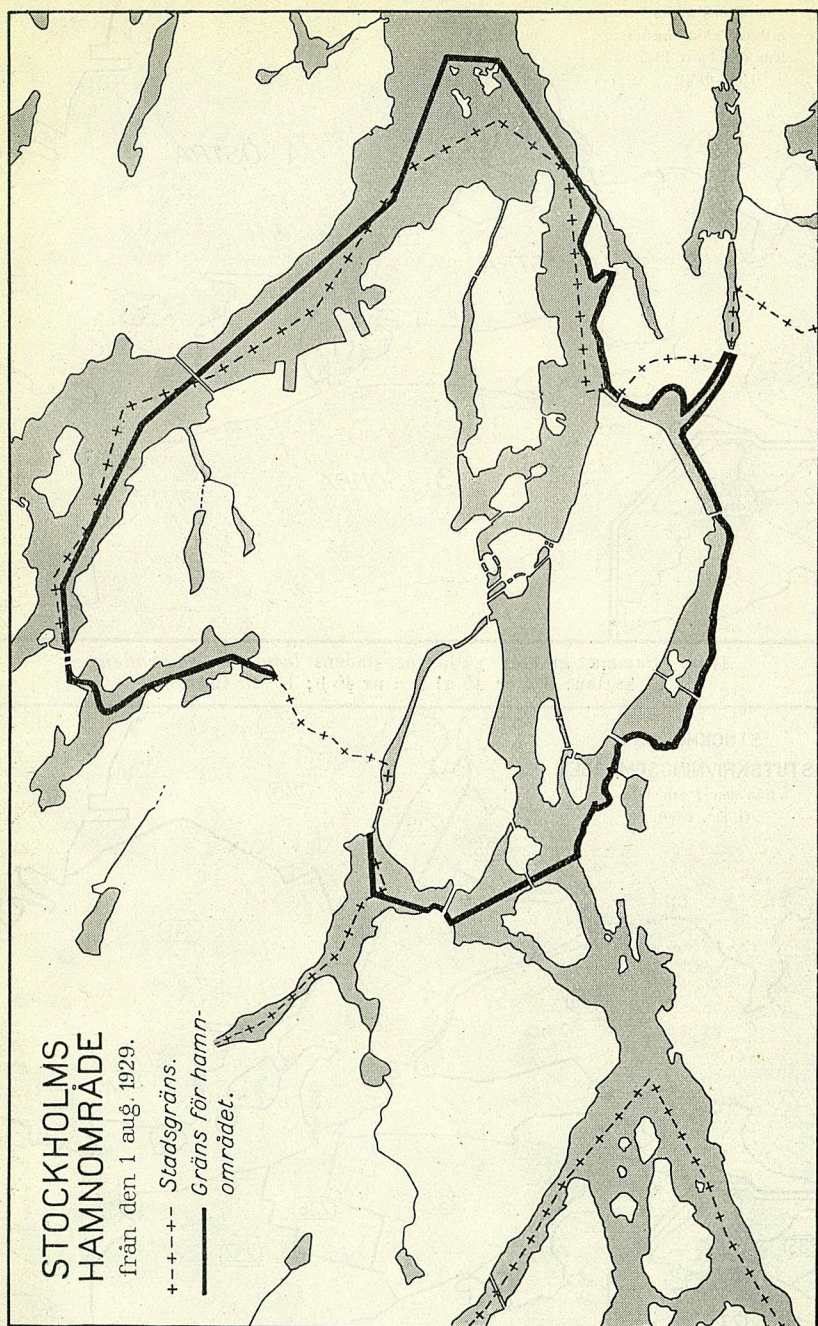

Anm. Samma gränser gälla för stadens landstomsområden
(å kartan: 3 = nr 45 a; 2 = nr 45 b; 1 = nr 45 c).

Stadens ytinnehåll år 1930.

	Landareal	Vattenareal	Total areal
	hektar	hektar	hektar
»Gamla Stockholm»	3,236	104	3,340
Brännkyrka (införlivat 1913) ¹⁾	7,529	474	8,003
Bromma (införlivat 1916)	2,425	31	2,456
Hammarbyområdet (införlivat 1930) ²⁾	452	30	482
därav Sofiadelen	113	22	135
Brännkyrkadelen	339	8	347
Hela Stockholm	13,642	639	14,281

Anm. Uppgifterna rörande land- och vattenareal för »Gamla Stockholm» samt för Brännkyrka och Bromma äro hämtade ur Sveriges officiella statistik (Folkräkningen 1910). Motsvarande uppgifter för Hammarbyområdet äro meddelade av Stockholms fastighetsregister (1930).

Hela Stockholms landareal (med undantag av Hammarbyområdet) fördelar sig enligt en av statistiska centralbyrån år 1927 verkställd beräkning på följande sätt: trädgård 347 hektar, åker 1,933 hektar, äng 353 hektar, skogsmark 5,268 hektar, övrig mark 5,289 hektar.

Beträffande vattenarealen har, i överensstämmelse med Sveriges officiella statistik, Mälarens och Saltsjöns vatten ej här medtagits. Enligt ekonomiska kartverkets uppgifter utgör Mälarens areal inom »gamla Stockholm» 234 hektar (år 1902), inom Brännkyrka 371 hektar (år 1906) och inom Bromma 372 hektar (år 1902) eller inom hela Stockholm 977 hektar. Stockholms hamnområde omfattar år 1930, enligt av hamnstyrelsen verkställd uppmätning, av Mälaren 459 hektar och av Saltsjön 987 hektar eller tillhopa 1,446 hektar, varvid i siffrorna för Mälaren och Saltsjön även inräknats till resp. vattenområden hörande vikar och kanaler.

¹⁾ Exklusive den med Brännkyrka fr. o. m. år 1930 införlivade delen av Nacka socken (dennas areal är angiven nedan i tabellen).

²⁾ Hammarbyområdet = den med staden fr. o. m. år 1930 införlivade delen av Nacka socken (jfr Kf 1929 nr 13).

[Stockholms förortsområde. Forts. från föreg. sid.]

Djurgårdens f. d. landsdel — i huvudsak följande kommuner, vilka till större delen ligga inom ett avstånd av 2 mil från Stockholms centrum: socknarna Spånga, Solna, Danderyd, Nacka, Huddinge, Järfälla, Sollentuna, Täby, Ed, Hammarby, Fresta, Vallentuna, Östra Ryd, Österåker, Bo, Tyresö, Salem, Botkyrka, Grödinge, Västerhaninge och Österhaninge (med inom dem belägna 17 municipalsamhällen), ävensom köpingarna Hässelby villastad, Stocksund och Saltsjöbaden samt städerna Djursholm, Lidingö, Sundbyberg och Vaxholm (jfr kartan nedan). Folkmängden inom detta förortsområde (oberäknat Stockholms ytterdelar; se sid. 489) vid 1931 års ingång har preliminärt beräknats till ca 136,000 personer, vadan hela »Stor-Stockholm» vid denna tidpunkt hade en folkmängd av ungefär 638,000 personer.

Vissa närmare uppgifter om Stockholms förortsområde återfinnas i Statistisk årsbok för Stockholms stad (årg. 1930 tab. 266—272) samt Bih. nr 48 A för 1928.

Beträffande upprättandet av en regionplan för Stockholm med omnejd se sid. 313.

Stadens folkmängd den 31 december 1930 (1 januari 1931).

Stockholms mantalsskrivna folkmängd utgjorde den 1 jan. 1931 (31 dec. 1930) enligt statistiska kontorets sammanställning av taxeringskommisariernas och mantalskontorets uppgifter 223,852 män och 278,351 kvinnor = 502,203 personer.

Folkmängdens fördelning på de olika församlingarna framgår av nedanstående tablå.

Församlingar.	Folkmängd den 31 dec. 1930 (1/1 1931).
<i>Storkyrkoförsamlingen</i> . . .	11,962
<i>Klara församling</i>	9,238
<i>Kungsholms församling</i> . . .	25,337
<i>S:t Görans församling</i> . . .	31,207
<i>Adolf Fredriks församling</i> .	17,681
<i>Gustav Vasa församling</i> . .	25,333
<i>Matteus församling</i>	57,419
<i>Jakobs församling</i>	8,081

Församlingar.	Folkmängd den 31 dec. 1930 (1/1 1931).
<i>Johannes församling</i>	23,284
<i>Engelbrekts församling</i> . . .	27,652
<i>Hedvig Eleonora församling</i> .	23,205
<i>Oscars församling</i>	27,752
<i>Katarina församling</i>	51,991
<i>Sofia församling</i>	27,386
<i>Maria församling</i>	23,492
<i>Högalids församling</i>	36,668
<i>Brännkyrka församling</i> . . .	31,200
<i>Enskede församling</i>	18,619
<i>Bromma församling</i>	24,696
<i>Hela staden</i>	502,203

Anm. Ang. den mantalsskrivna folkmängden vid början av åren 1862—1930 se i tabellen sid. 497.

Rörande folkmängden inom vissa tätare bebyggda områden i Brännkyrka, Enskede och Bromma församlingar hänvisas till Statistisk månadsskrift nr 2 för 1931, sid. 7*.

Huvudstat för Stockholms stads

Inkomster.	Verkliga inkomster		Likvider mellan sta- dens egna myndigheter, verk och in- rättningar.	S u m m a.	
	ordinarie.	för året.		Brutto (inberäknat likvider).	Netto (efter avdrag av likvider).
Överskott	—	11,146,681	—	11,146,681	—
Översåthållarämbetet	1,227,892	85,000	40,100	1,402,992	—
Mantalsnämnden	5,200	—	—	5,200	—
Magistraten och rådhusrätten	489,000	—	—	489,000	—
Stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet	—	—	—	—	—
Revisionsutskottet	—	—	—	—	—
Drätselnämnden	12,371,157	—	26,893,203	39,264,360	—
Tjänstenämnden	—	—	—	—	—
Polisnämnden	—	—	—	—	—
Rättshjälpsanstaltens styrelse	75,900	—	—	75,900	—
Fastighetsnämnden	24,785,445	1,500	4,274,232	29,061,177	—
Åtgärder i anledning av 1923 års bangårdsavtal	—	—	—	—	—
Byggnadsnämnden	149,000	—	128,500	277,500	—
Stadsplanenämnden	6,000	—	—	6,000	—
Hälsövarnadsnämnden	6,248,070	—	874,300	7,122,370	—
Fattigvårdsnämnden	1,605,766	—	4,039,710	5,645,476	—
Nykterhetsnämnden	16,120	—	—	16,120	—
Styrelsen för pensionsnäm- nernas upplysnings- och re- gisterbyrå	—	—	—	—	—
Särskilda åtgärder med anled- ning av arbetslöshet	—	—	—	—	—
Folkskoledirektionen	4,982,280	—	215,550	5,197,830	—
Lärings- o. yrkesskolestyrelsen	932,420	11,280	500	944,200	—
Barnavårdsnämnden	531,865	—	134,800	666,665	—
Statistiska kontorets styrelse	1,500	—	—	1,500	—
Biblioteksstyrelsen	27,510	—	—	27,510	—
Arkivnämnden	1,070	—	—	1,070	—
Rådet till skydd för Stock- holms skönhet	—	—	—	—	—
Styrelsen f. Liljevalchs konsthall	68,840	23,244	—	92,084	—
Idrottssstyrelsen	92,200	—	—	92,200	—
Industriverksstyrelsen	38,500,450	—	3,596,350	42,096,800	—
Hamnstyrelsen	6,641,230	—	28,900	6,670,130	—
Handels- och sjöfartsnämnden	—	—	—	—	—
Löneavtalsnämnden	—	—	—	—	—
Arbetsförmedlingens styrelse	32,720	—	—	32,720	—
Gatunämnden	3,943,891	1,200,000	928,079	6,071,970	—
Slakthus- och saluhallsstyrelsen	1,407,400	—	37,700	1,445,100	—
Kyrkogårdsnämnden	1,277,710	—	2,200	1,279,910	—
Frammande institutioner	—	—	—	—	—
Medel t. stadsfullm:s förfogande	—	—	—	—	—
Summa	105,470,636	12,467,705	41,194,124	159,132,465	117,938,341
Låne medel	—	—	—	35,000,000	35,000,000
(Dessutom inom linjen att redovisas år 1930: 11,665,000 kronor.)					
Summa inkomster medförande kapitalminskning:					
tillgångsminskningar			28,541,151		
skuldökningar			21,587,100		
			= 50,128,251		
Kommunalskatt			—	66,138,841	66,138,841
Summa kronor			—	260,271,306	219,077,182

inkomster och utgifter för år 1931.

Utgifter.	Verkliga utgifter		Likvider mellan sta- dens egna myndigheter, verk och in- rättningar.	S u m m a.	
	ordinarie.	för året.		Brutto (inberäknat likvider).	Netto (efter avdrag av likvider).
<i>Utgifter att täckas av mot- stående inkomster eller genom uttaxering:</i>					
Brister	—	359,751	—	359,751	
Överståthållarämbetet	10,444,917	193,410	577,665	11,215,992	
Mantalsnämnden	362,800	33,000	20,500	416,300	
Magistraten och rådhusrätten	1,668,100	120,000	187,900	1,976,000	
Stadsfullmäktige, stadskollegiet och stadskansliet	533,850	55,000	152,150	741,000	
Revisionsutskottet	372,260	5,200	36,000	413,460	
Drätselnämnden	37,535,400	339,000	182,560	38,056,960	
Tjänstenämnden	44,500	—	10,500	55,000	
Polisnämnden	3,690	1,000	—	4,690	
Rättshjälpsanstaltens styrelse .	155,950	1,100	21,150	178,200	
Fästighetsnämnden	19,198,329	364,779	9,218,369	28,781,477	
Åtgärder i anledning av 1923 års bangårdsavtal	—	—	—	—	
Byggnadsnämnden	671,900	81,000	126,200	879,100	
Stadsplanenämnden	259,900	99,200	50,500	409,600	
Hälsövardsnämnden	18,511,795	1,414,805	2,805,470	22,732,070	
Fattigvårdsnämnden	9,537,711	1,111,680	5,204,735	15,854,126	
Nykerhetsnämnden	165,180	6,400	2,700	174,280	
Styrelsen för pensionsnäm- nernas upplysnings- och re- gisterbyrå	25,020	—	1,500	26,520	
Särskilda åtgärder med anled- ning av arbetslöshet	—	—	—	—	
Folkskoledirektionen	12,532,986	991,000	3,273,748	16,797,734	
Lärings- o. yrkesskolestyrelsen	1,390,630	200,620	169,510	1,760,760	
Barnavårdsnämnden	2,432,568	313,500	301,790	3,047,858	
Statistiska kontorets styrelse .	319,943	62,200	66,000	448,143	
Biblioteksstyrelsen	646,568	210,015	97,193	953,776	
Arkivnämnden	97,373	15,640	53,600	166,613	
Rådet till skydd för Stock- holms skönhet	21,250	—	—	21,250	
Styrelsen f. Liljevalchs konsthall	84,784	—	7,300	92,084	
Idrottsstyrelsen	301,890	694,750	52,445	1,049,085	
Industriverksstyrelsen	25,644,605	1,048,500	9,358,295	36,051,400	
Hamnstyrelsen	2,770,050	1,519,800	5,854,480	10,144,330	
Handels- och sjöfartsnämnden	2,400	—	—	2,400	
Löneavtalsnämnden	15,100	—	1,800	16,900	
Arbetsförmedlingens styrelse .	212,740	14,680	42,600	270,020	
Gatunämnden	9,592,211	12,431,350	2,290,409	24,313,970	
Slakthus- och saluhallsstyrelsen	873,470	87,000	600,330	1,560,800	
Kyrkogårdsnämnden	1,246,875	224,950	182,125	1,653,950	
Främmande institutioner . . .	1,091,847	1,309,260	244,600	2,645,707	
Medel t. stadsfullm:s förfogande	—	2,000,000	—	2,000,000	
Summa	158,768,592	25,308,590	41,194,124	225,271,306	184,077,182
Lånemedel (jfr anm. å motstående sida)				35,000,000	35,000,000
Summa utgifter medförande kapitalökning:					
tillgångsökningar			52,907,086		
skuldminskning			15,988,808		
			= 68,895,894		
Kommunalskatt				—	—
Summa kronor				260,271,306	219,077,182

Stadens utgifter och inkomster år 1931.

Fördelning av Stockholms stads bruttoutgifter och bruttointkomster för år 1931 på de i staten upptagna utgifts- och inkomstrubrikerna.

Utgifter.

	Kr.
Brister från föregående år	359,751
a) Löner, arvoden och dylikt	44,593,191
Därav: Ordinarie löner	25,353,230
Övriga löner	11,610,225
Rörligt lönetillägg	7,629,736
b) Beklädnad och beväring	436,810
c) Hyror och arrenden	4,398,447
d) Onera, lagfartskostnader, husens försäkring och dylikt	1,957,648
e) Underhållsarbeten	8,932,195
f) Inventariers inköp och underhåll	4,573,805
g) Bränsle och lyse	2,142,535
h) Renhållning inomhus samt tvätt och dylikt	1,758,390
i) Skriv- och tryckkostnader, böcker och dylikt	1,269,875
k) Driftkostnader	20,916,210
l) Ersättning för ombesörjande av åtskilliga stadens åligganden	416,900
m) Kosthåll	4,082,180
n) Ersättning för underhåll och vård	7,284,000
o) Omedelbart utdelat understöd	5,808,500
p) Läkarevård, medicamenter o. dyl.	1,454,300
q) Begravningskostnader	60,450
r) Førselkostnader	323,150
s) Kostnader för särskilt biträde, handräckningar och dylikt	884,700
t) Kostnader av flera slag: med låne medel	271,500
med tillgängliga eller uttaxerade medel	9,706,414
u) Stadens bidrag till främmande inrättningar	2,982,318
v) Räntor	35,620,304
w) Kapitalbetalningar	25,135,938
y) Pensioner och understöd	6,629,966
Därav: Pensionsavgifter för ordinarie befattningshavare	1,980,326
Pensionsavgifter för arbetare	446,572
Ålderdomsunderstöd m. m.	494,737
Ränta å pensionsfondens brist	3,090,000
Avgifter till statens pensionsanstalt	14,639
Rörligt pensionstillägg	603,692
z) För framtida behov avsatta medel	—
å) Köp och lösen: med reserverade försäljningsmedel	13,100,000
med låne medel	1,816,500
med tillgängliga eller uttaxerade medel	42,779

a) Ny- och ombyggnader: med låne medel	Kr. 1) 18,242,500
med tillgängliga eller uttaxerade medel	20,400,550
ö) Utlånade medel: av låne medel	1) 8,821,000
Summa	260,271,306

Därav: låne medel	35,000,000
övriga	225,271,306

Motsvarande utgifter enligt 1930

års stat:	
låne medel	16,302,500
övriga	215,937,745

Inkomster.

Överskott från föregående år	11,169,925
I anspråk tagna kapitaltillgångar	8,100,000

a) Skatter	2,368,632
b) Inkomster på grund av särskilda rättigheter: Brännvinsmedel	507,548
Övriga inkomster	980,694
c) Bidrag till och ersättning för särskilda kostnader: Sjukhusavgifter	2,777,500
Gravupplåtelse och gravöppningar	1,260,000
Övriga bidrag m. m.: från statsverket	8,864,381
från kommuner och enskilda	6,401,470
av sportler å vissa tjänster	677,300
d) Avgifter av handel och sjöfart	7,174,300
e) Försäljning av fastigheter	6,200,000
f) Hyror och arrenden	19,567,987
g) Inkomster på förelse	46,790,952
h) Inkomster av flera slag	643,447
i) Räntor	22,889,093
k) Kapitalbetalningar	10,135,381
l) Ersättning för vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner	2,623,585
Därav: Bostäder	975,740
Värme och lyse	228,555
Kost	1,419,290
Summa	159,132,465

Motsvarande inkomster enligt 1930

års stat	153,577,191
--------------------	-------------

Anm. Rörande Stockholms stads stat för år 1931 se f. ö. Bih. nr 1 för 1931.

1) Dessutom inom linjen förda låne medelsanslag att redovisas i 1930 års bokslut (jfr sid. 490).

Översikt av de i Stockholms stads lönestat upptagna lönegrupperna

enligt den av stadsfullmäktige i juni 1921 beslutade löneregleringen
(med ändringar den 11 dec. 1922 och 28 juni 1923).

(Jfr Kommunal författningssamling för Stockholm 1930 nr 1 och 1927 nr 94.)

Lönegrupp.	Löneklass (årligt totalt avlöningsbelopp) (3-åriga tidsintervaller)				Därav:	
	nr 1.	nr 2.	nr 3.	nr 4.	Varje löne- förhöjnings- årliga be- lopp.	Tjänst- göringspen- ningarnas år- liga belopp.
1	1,320	1,500	1,680	1,860	180	396
2	1,440	1,650	1,860	2,070	210	432
3	1,680	1,920	2,160	2,400	240	504
4	1,920	2,190	2,460	2,730	270	576
5	2,160	2,460	2,760	3,060	300	648
6	2,400	2,700	3,000	3,300	300	720
7	2,640	2,940	3,240	3,540	300	792
8	2,880	3,180	3,480	3,780	300	864
9	3,120	3,420	3,720	4,020	300	936
10	3,360	3,660	3,960	4,260	300	1,008
11	3,600	3,900	4,200	4,500	300	1,080
12	3,900	4,200	4,500	4,800	300	1,170
13	4,200	4,530	4,860	5,190	330	1,260
14	4,500	4,830	5,160	5,490	330	1,350
15	4,800	5,160	5,520	5,880	360	1,440
16	5,100	5,460	5,820	6,180	360	1,530
17	5,400	5,790	6,180	6,570	390	1,620
18	6,000	6,420	6,840	7,260	420	1,800
19	6,600	7,050	7,500	7,950	450	1,980
20	7,200	7,680	8,160	8,640	480	2,160
21	7,800	8,340	8,880	9,420	540	2,340
22	8,400	9,000	9,600	10,200	600	2,520
23	9,300	9,900	10,500	11,100	600	2,790
24	10,200	10,800	11,400	12,000	600	3,060
25	11,100	11,850	12,600	—	750	3,330
26	12,000	12,750	13,500	—	750	3,600
27	13,200	13,950	14,700	—	750	3,960
28	14,400	15,150	15,900	—	750	4,320
29	15,600	16,350	17,100	—	750	4,680
30	16,800	17,550	18,300	—	750	5,040

Amn. En del befattningar (bl. a. som borgarråd, fastighetsdirektör, direktör för gas- och elektricitetsverken, befattningarna vid oppbördsverket, flertalet läkarbefattningar vid stadens sjukhus m. m. samt lärarbefattningarna vid stadens undervisningsanstalter) stå utanför ovanstående lönestat.

Till ovan angivna löner kommer ett rörligt lönetillägg enligt i det allmänna tjänstereglementet, punkt 67, angivna grunder, ävensom, för år 1931, ett provisoriskt tillägg härå (jfr Kommunal författningssamling för Stockholm årg. 1931).

Översikt av avlöningsklasser för viss extra personal vid stadens anstalter och inrättningar

enligt tjänstenämndens beslut den 30 november 1922.

(Jfr Kommunal författningssamling för Stockholm 1922 nr 77.)

A v l ö n i n g s k l a s s .	B e g y n - n e l s e - a v l ö n i n g .	Å r l i g t a v l ö n i n g s b e l o p p e f t e r			A v l ö n i n g s - f ö r h ö j n i n g s å r l i g a b e l o p p .
		1	4	7	
		å r s t j ä n s t g ö r i n g .			
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
I a	1,260	1,320	1,380	1,440	60
I b	1,320	1,380	1,440	1,500	60
I c	1,380	1,440	1,500	1,560	60
I d	1,440	1,500	1,560	1,620	60
II a	1,560	1,650	1,740	1,830	90
II b	1,620	1,710	1,800	1,890	90
II c	1,680	1,770	1,860	1,950	90
III a	1,800	1,920	2,040	2,160	120
III b	1,920	2,040	2,160	2,280	120

Amn. Till ovanstående avlöningar kommer ett rörligt lönetillägg enligt av stadsfullmäktige fastställda grunder, ävensom, för år 1931, ett provisoriskt tillägg härå (jfr Kommunal författningssamling för Stockholm 1930 nr 79 A, 1931 nr 8, 9).

Uppskattade fastighetsvärden och inkomstbelopp samt påförda utskylder m. m. i Stockholm åren 1862—1930 (tab. sid. 496—497).

I tabellen angivna uppskattade (taxerade) belopp hava hämtats från generalsammandragen över bevillningen etc. (t. o. m. 1921) och skattetaxeringarna (fr. o. m. 1922). Rörande en del inadvartenser i dessa uppgifter, som vid särskilda undersökningar för vissa år konstaterats, hänvisas till i Sveriges officiella statistik, serien »Inkomst och förmögenhet», publicerade redogörelser härför.

Noter till tabellen sid. 496—497.

1) Statens (fr. o. m. 1921 endast vissa, jfr not 14) samt vissa kommunens och menigheters m. fl:s fastigheter.

2) Före 1929 för bevillning uppskattad inkomst. Fr. o. m. 1921 avse i denna kolumn angivna uppgifter »taxerad» inkomst, d. v. s. den uppskattade inkomsten minskad med vissa »allmänna avdrag» (jfr not 4). I den uppskattade (taxerade) inkomsten ingår fr. o. m. 1920 utdelning å aktier och fr. o. m. 1921 i viss omfattning även inkomst av fast egendom.

3) Fr. o. m. 1921 »beskattningsbart belopp» (efter samtliga i bevillningsförordningen, numera kommunalskattelagen, medgivna avdrag).

4) Avdrag enligt (numera) §§ 48—55 kommunalskattelagen (före 1929 § 12 bevillningsförordningen) (»ortsavdrag» m. m.); däremot ej »allmänna avdrag» enligt (numera) § 46 kommunalskattelagen (före 1929 § 11 bevillningsförordningen). Storleken av såväl den från kommunalskatt (bevillning) helt och hållet befriade inkomsten som de skattefria avdragen (»ortsavdrag» m. m.) har varit växlande bestämt under årens lopp, vilket förklarar en del mera betydande differenser i här redovisade inkomstbelopp för några varandra närliggande år. I summorna för åren 1916—1920 ingå jämväl för dessa år stadgade särskilda avdrag vid resp. års taxering till bevillning för inkomst samt till inkomst- och förmögenhetsskatt.

5) Före år 1930 med frånräknande av de skattekrönor (resp. den bevillning; jfr nedan), varå kommunalskatt till den borgerliga kommunen ej utgått (vissa kommunens fastigheter). (Fr. o. m. år 1930 påföras kommunens fastigheter kommunalskatt i vanlig ordning.) Siffrorna för åren 1870—1896, för vilka år direkta uppgifter saknas, hava beräknats på grundval av det debiterade skattebeloppet, efter frånräknande av den personliga fattigvårdsavgiften. — Begreppet skattekröna (1 skattekröna = 100 skatteören), som infördes fr. o. m. 1929 motsvaras för tiden före 1910 av bevillningskröna och för tiden 1911—1928 av $\frac{1}{10}$ bevillningskröna. Antalet skattekrönor, som utgör underlag för kommunalskattens beräkning (jfr not 8), uträknas på grundval av dels det för kommunal fastighetsskatt beskattade fastighetsvärdet, dels den till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomsten (jfr sid. 496), på sätt som anges i § 2 kommunalskattelagen.

6) Inkomst- och förmögenhetsskatt, bevillning (1893—1896, 1901, 1902), mantalspenningar, sjukvårdsavgift, byggnadsskatt (1921, 1922) m. m. samt (fr. o. m. 1929) utjämningskatt och utskiftningskatt; dessutom (för tiden 1921—1928) kommunala progressivskattens utjämningsandel. Krigskonjunkturskatt och värnskatt ej inräknade.

7) Allmän kommunalskatt till den borgerliga och kyrkliga kommunen, fastighetsskatt (1868—1887) m. m. samt fr. o. m. 1921, kommunala progressivskatten (för 1921—1928 dess kommunandel). Påförda kommunalutskylder uppåräas först året efter taxeringsåret.

8) Till den borgerliga kommunen uttaxerat belopp, t. o. m. 1910 per bevillningskröna, 1911—1928 per $\frac{1}{10}$ bevillningskröna och fr. o. m. 1929 per skattekröna (jfr not 5). T. o. m. 1903 skedde dessutom särskilda uttaxeringar för stadens allmänna folkskolor, med belopp varierande från 45 till 92 öre per bevillningskröna, samt för skolhusbyggnader; fr. o. m. 1904 äro dessa inbegripna i kommunalskatten. Fr. o. m. 1921 avses här den uttaxering, som äger rum utöver kommunala progressivskatten (jfr not 7).

9) Vissa statens, kommunens och menigheters m. fl:s fastigheter ej inräknade (jfr not 1).

10) För kommunal inkomstskatt (före 1929 bevillning) taxerad (före 1921 uppskattad) inkomst.

11) Bevillning och inkomstskatt på grund av skatteinbetalningens omläggning påförda endast med halva belopp att betalas i slutet av 1908 (detta år inbetalades således $1\frac{1}{2}$ kronoskatt).

12) Fr. o. m. 1913 inkl. Brännkyrka.

13) Fr. o. m. 1916 inkl. Bromma.

14) Kommunal fastighetsskatt (före 1929 fastighetsbevillning) utgår fr. o. m. 1921 även för vissa fastigheter, som förut varit skattefria.

15) Härtill kommer fr. o. m. 1921 uttaxering av kommunala progressivskatten.

16) Rörande fullständiga uppgifter för åren 1863—89 hänvisas till kommunalkalendern 1917.

Uppskattade fastighetsvärden och inkomstbelopp, mantalsskriven folkmängd i

Taxeringsår (feta siffror utmärka år för allmän fastig- hetstaxering).	Uppskattat fastighets- värde.	D ä r a v		Taxerad (upp- skattad) in- komst (för kommunal in- komstskatt). ²⁾	D ä r a v	
		beskattat.	skattefritt. ¹⁾		beskattad. ³⁾	skattefri. ⁴⁾
År 1862 . . .	125,918,159	121,452,281	4,465,878	35,736,868	29,991,568	5,745,300
» 1865 . . .	156,462,990	142,970,491	13,492,499	34,376,381	28,093,781	6,282,600
» 1867 . . .	167,421,594	152,441,295	14,980,299	33,548,184	27,023,284	6,524,900
» 1870 . . .	170,247,881	154,075,066	16,172,815	33,698,183	27,397,383	6,300,800
» 1873 . . .	185,663,675	168,250,190	17,413,485	45,373,535	36,655,735	8,717,800
» 1876 . . .	232,103,522	212,334,525	19,768,997	56,706,194	47,210,294	9,495,900
» 1879 . . .	286,055,776	255,912,730	30,143,046	60,491,221	49,643,521	10,847,700
» 1882 . . .	333,699,651	300,616,485	33,083,166	68,991,945	56,908,245	12,083,900
» 1884 . . .	415,088,778	375,547,500	39,541,278	69,281,730	59,453,030	9,828,700
» 1887 . . .	478,764,630	435,452,830	43,311,800	82,585,575	62,625,125	19,960,450
» 1890 . . .	538,627,495	469,218,640	69,408,855	95,001,422	69,745,672	25,255,750
» 1891 . . .	555,506,200	483,303,800	72,202,400	96,949,900	70,778,450	26,171,450
» 1892 . . .	563,806,900	491,482,400	72,324,500	100,206,945	72,337,695	27,869,250
» 1893 . . .	559,339,800	489,206,100	70,133,700	101,999,431	74,575,781	27,423,650
» 1894 . . .	564,559,300	494,098,100	70,461,200	106,092,396	79,458,046	26,634,350
» 1895 . . .	569,844,800	501,137,400	68,707,400	108,900,485	81,041,735	27,858,750
» 1896 . . .	603,588,500	534,150,200	69,438,300	117,224,676	88,649,026	28,575,650
» 1897 . . .	621,133,000	550,430,300	70,702,700	128,901,087	98,519,037	30,382,050
» 1898 . . .	698,652,900	616,298,250	82,354,650	143,249,085	111,412,835	31,836,250
» 1899 . . .	721,529,550	638,785,900	82,743,650	154,597,994	121,027,444	33,570,550
» 1900 . . .	748,966,900	664,216,450	84,750,450	165,598,624	130,660,124	34,938,500
» 1901 . . .	773,413,100	687,586,850	85,826,250	172,109,281	133,382,631	38,726,650
» 1902 . . .	796,012,700	706,368,300	89,644,400	172,369,901	133,957,801	38,412,100
» 1903 . . .	961,138,300	846,623,550	114,514,750	194,455,466	156,106,750	38,348,716
» 1904 . . .	1,001,284,600	882,292,600	118,992,000	212,402,774	172,827,974	39,574,800
» 1905 . . .	1,046,487,810	922,408,910	124,078,900	226,482,213	185,380,663	41,101,550
» 1906 . . .	1,095,643,800	969,226,500	126,417,300	245,801,086	204,689,736	41,111,350
» 1907 . . .	1,152,734,000	1,021,822,400	130,911,600	272,928,799	230,738,299	42,190,500
» 1908 . . .	1,438,793,100	1,201,431,500	237,361,600	293,353,509	252,291,059	41,062,450
» 1909 . . .	1,484,998,600	1,240,130,600	244,868,000	291,921,374	250,449,804	41,471,570
» 1910 . . .	1,521,675,460	1,266,898,460	254,777,000	287,776,480	245,760,954	42,015,526
» 1911 . . .	1,559,046,600	1,297,907,900	261,132,700	310,994,457	269,486,107	41,508,350
» 1912 . . .	1,589,921,600	1,325,463,133	264,458,467	323,612,910	282,163,960	41,448,950
» 1913 ¹²⁾ . . .	1,868,454,400	1,474,830,100	393,624,300	364,356,790	319,361,940	44,994,850
» 1914 . . .	1,907,901,200	1,520,315,800	387,585,400	375,922,760	330,151,510	45,771,250
» 1915 . . .	1,954,711,000	1,562,059,500	392,651,500	374,725,680	327,394,880	47,330,800
» 1916 ¹³⁾ . . .	2,001,405,000	1,606,804,400	394,600,600	483,875,110	435,452,360	48,422,750
» 1917 . . .	2,032,802,200	1,638,054,400	394,747,800	700,333,530	648,667,970	51,665,560
» 1918 . . .	2,266,604,600	1,829,367,800	437,236,800	835,034,620	787,264,110	47,770,510
» 1919 . . .	2,297,544,400	1,854,168,400	443,376,000	1,009,817,700	977,457,740	32,359,960
» 1920 . . .	2,348,506,860	1,905,388,800	443,118,060	²⁾ 1,332,969,250	1,280,552,560	52,416,690
» 1921 . . . ¹⁴⁾	2,367,298,240	2,053,177,970	314,120,270	²⁾ 1,364,603,690	1,094,762,080	269,841,610
» 1922 . . .	2,894,610,000	2,394,997,700	499,612,300	1,121,952,500	865,888,130	256,114,370
» 1923 . . .	2,942,495,300	2,450,620,500	491,874,800	946,221,630	736,272,250	209,949,380
» 1924 . . .	3,011,416,250	2,510,449,150	500,967,100	943,394,410	731,036,160	212,358,250
» 1925 . . .	3,121,089,900	2,610,386,250	510,703,650	977,581,870	758,013,890	219,567,980
» 1926 . . .	3,233,014,300	2,725,755,990	507,258,310	1,030,630,190	801,904,170	228,726,020
» 1927 . . .	3,368,491,600	2,846,569,390	521,922,210	1,081,694,010	845,085,180	236,608,830
» 1928 . . .	3,720,285,000	3,133,421,600	586,863,400	1,120,299,600	878,973,250	241,326,350
» 1929 . . .	3,835,851,200	3,244,087,800	591,763,400	1,218,291,510	996,172,530	222,118,980
» 1930 . . .	4,070,434,900	3,470,298,000	600,136,900	1,301,212,372	1,066,326,050	234,886,320

Anm. Ang. noter och förklaringar, se sid. 495. — Ang. åren 1863—89, se kommunalkalendern 1917.
berörda förhållanden återfinnas i Statistisk årsbok för Stockholms stad samt i den av statistiska central-

påförda utskylder och kommunalskatt (i kronor) samt Stockholm åren 1862—1930.

Antal skatte- kronor för kommunalskatt till Stockholms stad. 5)	Påförda ut- skylder.	D ä r a v		Kom- munal- skatt. 8)	Mantals- skri- ven folk- mängd vid årets början.	Per invånare.			År.
		krono- 6)	kommun- ala. 7)			fastighets- värde. 9)	inkomst- belopp. 10)	utskylds- belopp.	
.	.	.	.	.	113,576	1,069	315	.	1862
.	1,581,341	472,658	1,108,683	.	123,436	1,158	278	12.81	1865
.	2,025,395	632,935	1,392,460	.	127,597	1,195	263	15.87	1867
346,265	2,273,260	465,732	1,807,528	3.00	131,128	1,175	257	17.34	1870
445,983	2,797,095	558,643	2,238,452	3.00	139,896	1,203	324	19.99	1873
573,317	3,595,868	700,598	2,895,270	3.00	144,974	1,465	391	24.80	1876
619,395	4,229,965	1,070,959	3,159,006	3.00	161,722	1,582	374	26.16	1879
714,148	4,937,890	1,229,316	3,708,574	3.00	174,702	1,721	395	28.26	1882
777,744	5,082,617	862,054	4,220,563	3.00	190,842	1,968	363	26.63	1884
838,625	5,917,981	933,585	4,984,396	3.50	216,807	2,008	381	27.30	1887
927,400	6,262,550	1,028,749	5,233,801	4.00	236,350	1,985	402	26.50	1890
944,207	6,359,785	1,046,809	5,312,976	4.00	245,331	1,970	395	25.92	1891
955,475	6,497,273	1,066,547	5,430,726	4.00	248,051	1,981	404	26.19	1892
976,448	6,921,823	1,880,058	5,541,765	4.00	249,252	1,963	409	27.77	1893
1,027,938	8,044,660	2,168,370	5,876,290	4.00	252,937	1,953	419	31.80	1894
1,047,419	8,185,139	2,199,130	5,986,009	4.00	259,304	1,933	420	31.57	1895
1,139,181	7,479,809	1,544,910	5,934,899	3.50	267,100	2,000	439	28.00	1896
1,245,659	7,517,850	1,343,240	6,174,610	3.25	274,609	2,004	469	27.38	1897
1,406,628	8,057,904	1,508,999	6,548,905	3.00	282,795	2,179	507	28.49	1898
1,513,324	8,620,100	1,618,399	7,001,701	3.00	291,589	2,191	530	29.56	1899
1,620,989	9,193,678	1,728,774	7,464,904	3.00	297,078	2,236	557	30.95	1900
1,658,759	11,361,781	3,289,456	8,072,325	3.25	300,523	2,288	573	37.81	1901
1,672,204	12,739,428	3,317,064	9,422,364	4.00	301,697	2,341	571	42.23	1902
1,962,668	14,860,543	5,400,720	9,459,823	3.25	305,115	2,775	637	48.70	1903
2,145,412	16,062,713	6,144,952	9,917,761	4.10	309,647	2,849	686	51.87	1904
2,291,412	17,862,800	6,613,857	11,248,943	4.40	317,946	2,901	712	56.18	1905
2,504,215	21,338,114	7,215,466	14,122,648	5.10	324,488	2,987	758	65.76	1906
2,788,226	25,248,271	8,435,503	16,812,768	5.50	332,738	3,071	820	75.88	1907
3,091,990	25,133,969	11,483,341	20,298,628	6.00	337,460	3,560	869	1174.48	1908
3,089,208	30,581,358	9,222,366	21,358,992	6.40	339,582	3,652	860	90.06	1909
3,054,400	29,738,207	9,930,629	19,807,578	6.00	341,816	3,706	842	87.00	1910
3,307,160	33,678,926	12,156,307	21,522,619	6.00	343,832	3,775	904	97.95	1911
3,524,770	36,312,433	13,881,673	22,930,760	6.00	346,599	3,824	934	104.77	1912
3,889,810	40,611,963	15,307,783	25,304,180	6.00	376,171	3,921	969	107.96	1913
4,023,760	42,298,310	16,105,280	26,193,030	6.00	382,085	3,979	984	110.70	1914
4,051,530	41,027,151	14,560,458	26,466,693	6.00	386,270	4,044	970	106.21	1915
5,139,320	53,758,712	20,305,161	33,453,551	6.00	398,639	4,031	1,214	134.86	1916
7,266,010	82,812,294	32,729,705	50,082,589	6.40	408,792	4,007	1,713	202.58	1917
8,745,390	140,127,410	77,020,555	63,106,855	6.75	413,163	4,428	2,021	339.16	1918
10,667,920	175,506,735	78,958,372	96,548,363	8.60	408,456	4,539	2,472	429.68	1919
13,701,990	214,428,445	90,655,194	123,773,251	8.50	415,201	4,589	3,210	516.44	1920
11,867,980	191,353,278	95,577,192	95,776,086	15) 6.65	419,788	4,891	3,251	455.83	1921
9,722,360	131,328,379	71,775,069	59,553,310	4.90	422,042	5,675	2,658	311.17	1922
8,443,790	109,165,751	56,406,534	52,759,187	5.10	424,944	5,767	2,227	256.89	1923
8,420,360	110,198,298	56,561,935	53,638,363	5.20	429,812	5,841	2,195	256.39	1924
8,737,730	121,842,691	59,729,770	62,112,921	5.90	438,896	5,948	2,227	277.61	1925
9,239,960	124,841,496	61,782,987	63,058,509	5.65	442,528	6,160	2,329	282.11	1926
9,731,750	126,543,143	60,914,151	65,628,992	5.60	453,332	6,279	2,336	279.14	1927
10,202,820	131,423,632	63,561,913	67,861,719	5.60	464,699	6,743	2,411	282.81	1928
11,479,276	132,244,738	60,319,986	71,924,752	5.25	474,094	6,843	2,570	278.94	1929
12,398,710	142,162,650	66,137,509	76,025,141	5.15	486,672	7,131	2,674	292.11	1930

Uppgifterna ang. utskylder för år 1930 äro preliminära. — Utförligare uppgifter rörande i denna tabell byrån utgivna »Skattetaxeringarna».

Stockholms stads lantegendomar (utanför den äldre

(Enligt uppgifter från

E g e n d o m.	Kommun (församling).	Inköpsår.	Inköpspris. Kronor.
Enskede ¹⁾	Brännkyrka	1904	2,000,000
Ulvunda ¹⁾	Bromma	1904	909,611
Traneberg	D:o	1904	190,000
Akeshov och Stora Nockebyhov, del av ¹⁾	D:o	1904	400,000
Stora Angby ¹⁾	D:o	1904	100,000
Årsta (med undantag av vissa lägenheter)	Brännkyrka	1905	2,300,000
Mossen (del av Östberga m. m.)	D:o	1905	175,000
Svedmyran	D:o	1905	155,000
Ålsten (med undantag av lägenheten Skogsbo)	Bromma	1905	295,000
Gubbängen	Brännkyrka	1908	200,000
Lillsjönäs (med undantag av vissa tomter)	Bromma	1908	150,000
Äppelviken och Alviken (med undantag av vissa områden) ¹⁾	D:o	1908	1,270,000
Södertörns villastad (Farsta och Lilla Sköndal m. m.) ¹⁾	Brännkyrka	1912	1,000,000
Orhem	D:o	1913	225,000
Johannelund (med tillhörande del av Svartvik)	Bromma	1919	1,673,724
Skogsbo (jfr ovan)	D:o	1920	134,650
Smedslätten, del av	D:o	1922	621,000
Skarpnäck	Brännkyrka	1922	2,400,000
Beckomberga ¹⁾	Bromma	1927	} 1,580,000 ²⁾
Räcksta	Spånga	1927	
Herrängen	Brännkyrka	1930	260,000
Älvsjö (med undantag av vissa områden)	D:o	1930	700,000
Summa eller medeltal	—	—	16,738,985
Grundsborg	Brännkyrka	1883	115,000
Årsta holmar	D:o	1886	50,000
Sundsta	D:o	1889	65,000
Norsborg	Botkyrka	1899	185,000
Vällinge	Salem	1899	385,000
Bergaholm	D:o	1899	170,000
Fågelsta och Säby ¹⁾	D:o	1899	234,000
Sturehov med Nyckelby, Nibbla och Söderby ¹⁾	Botkyrka, Ekerö, } Salem	1899	600,000
Rönninge, två områden vid ¹⁾	Salem	1901	4,000
Lindhov, del av	Botkyrka	1903	20,000
Hammarby, del av	D:o	1903	6,500
Skårby (med undantag av vissa tomter) ¹⁾	Salem	1907	275,000
Hallinge ¹⁾	D:o	1909	150,000
Oxelby och Talby (med undantag av visst område)	D:o	1914	} 305,000
Glasberga, del av	Östertälje	1914	
Högantorp med Ladvik, delar av	Salem	1914	155,000
Talby, del av	D:o	1918	55,000
Summa eller medeltal	—	—	2,774,500
Stenhamra	Sånga	1884	25,000
Riddersvik och Lövsta	Järfälla	1885	140,000
Skrubba	Brännkyrka	1894	55,000
Långbro, delar av	D:o	1902	56,165
Slagsta	Botkyrka	1908	²⁾ 175,722
Herrängen, två områden, avsöndrade från	Brännkyrka	1913	37,459
Eolshäll	D:o	1916	40,000
Hammarby (med undantag av vissa områden) ¹⁾	Nacka ¹¹⁾	1917	3,600,000
Husby, del av	Munsö	1919	250,000
Sättra	Adelsö	1922	375,000
Vätöberg	Vätö	1926	5,000
Eneby, delar av	Spånga	1930	55,000
Summa eller medeltal	—	—	4,814,346
Totalsumma eller medeltal	—	—	24,327,831

¹⁾—³⁾, ¹¹⁾ Ang. noter se sid. 500.

stadens fastighetskontor.)

Areal i hektar. ⁵⁾	Inköpspris per		Stadsfullm:s handl.		Nuvarande eller avsedd huvudanvändning.
	kvm. Öre.	kvfot. Öre.	Protokoll.	Bih., Utl. nr.	
606.59	32.97	2.91	³⁰ / ₃ 1904	B. 25.42	{För stadsområdets utvidgande (byggnadstomter, industrianlägg., begravningsplats, slakthus m. m.)
587.16	15.49	1.37	²¹ / ₁₁ 1904	B. 150	
28.00	67.86	5.98	²¹ / ₁₁ 1904	B. 150	
584.46	6.84	0.60	²¹ / ₁₁ 1904	B. 150	
156.00	6.41	0.56	²¹ / ₁₁ 1904	B. 153	
379.97	60.53	5.34	¹ / ₂ 1905	B. 13	
137.23	12.75	1.12	²⁰ / ₆ 1905	B. 79	
130.69	11.86	1.04	²⁹ / ₆ 1905	B. 79	
180.79	16.32	1.44	²¹ / ₁₂ 1905	B. 147	
76.02	26.31	2.32	²⁵ / ₅ 1908	B. 80	
9.39	159.74	14.08	²⁶ / ₁₀ 1908	B. 155	
75.05	169.22	14.92	⁷ / ₁₂ 1908	B. 173	
645.00	15.50	1.40	²⁸ / ₅ 1912	B. 82	
192.60	11.68	1.03	¹¹ / ₁₂ 1913	B. 206	
40.35	414.82	36.57	²⁸ / ₄ 1919	B. 56	
1.97	683.50	60.25	¹⁶ / ₂ 1920	B. 21	
20.70	300.00	26.45	³⁰ / ₁ 1922	U. 10	
670.00	35.82	3.16	²⁰ / ₃ 1922	U. 66	
508.00	31.10	2.74	¹⁷ / ₉ 1927	U. 294	
130.00	20.00	1.76	¹⁹ / ₅ 1930	U. 184	
496.00	14.11	1.24	²⁰ / ₁₀ 1930	U. 389	
5,655.97	29.60	2.61	—	—	För stadens vattenledning (delvis uthyrt). (utarrenderat). D:o (delvis uthyrt). (delvis utarrenderat). (utarrenderat ⁹⁾). D:o

⁴)—¹⁰) Ang. noter se sid. 500.

Anmärkningar till tabellen sid. 498—499.

De i tabellen upptagna arealerna äro de vid tiden för resp. förvärv angivna; i några fall hava vid noggrannare mätning obetydliga avvikelser konstaterats.

Vidare må anmärkas, att i åtskilliga fall efter resp. förvärv vissa försäljningar till enskilda av till resp. egendomar hörande mindre områden skett, vadan i tabellen lämnade arealuppgifter ej exakt angiva storleken av det nuvarande markinnehavet.

Arealen av å stadens lantegendomar befintliga skogar uppgår till sammanlagt omkring 7,527 hektar, varav produktiv skogsmark omkring 6,192 hektar.

Utom äldre jurisdiktionsgränsen disponerar staden i öfrigt vissa skoltomter samt åtskilliga gaturegleringsfastigheter och enstaka smärre tomter och lägenheter i Brännkyrka och Bromma ävensom vissa delar av danvikshemmanet Henriksdal m. fl. för Hammarbyleden erforderliga, genom expropriation eller köp förvärvade markområden inom de med staden fr. o. m. år 1930 inkorporerade delarna av Nacka socken (tillsammans ca 15 hektar). Härjämte har staden genom köp eller expropriation förvärvat vissa markom-

råden, erforderliga för vattenledningen Norsborg—Stockholm, för huvudavloppsledningen i Brännkyrka, för spårvägslinje till Örby samt för järnvägarna Spånga—Lövsta, Nyboda—slakthuset och Sundhyberg—Ulvunda. Inom Stockholms län disponerar staden vidare den under kyrkogårdsnämndens förvaltning stående norra begravningsplatsen, av vilken större delen emellertid innehaves endast med nyttjanderätt, ett mindre strandområde vid Stallmästaregården, av staten upplåtet utan ersättning samt vaktstugan vid Älkkistan. Med nyttjanderätt (så länge marken disponeras för vattenledningsverkets behov) innehar staden därjämte visst område av kronoegenden Norrby i Lovö socken (ca 15 hektar).

Utanför Stockholms län äger staden barnsanatoriet Tjärnan i Hedemora socken (ca 138 hektar), den av stadens skyddshem för flickor disponerade egendomen Eknäs i Vallby socken, Uppsala län (ca 58 hektar), vissa för elektricitetsverket inköpta strandområden vid Dalälven (Untra) (ca 1,000 hektar) och vid Svarthålsforsen i Indalsälven ävensom del av torvmossen Örmossen i Tensta socken, Uppsala län, inköpt för renhållningsverkets pudrettbereidning.

Noter till tabellen sid. 498—499.

¹⁾ Vissa mindre områden och tomter hava efter förvärvet blivit fränsålda (jfr anm. ovan).

²⁾ Då i köpevillkoren stipulerats viss räntefrihet, motsvaras angivna inköpspris, 1,580,000 kr., av en nominell köpeskillning av 1,800,000 kr.

³⁾ En niöndel av egendomen, tillhörande Forsgrénsska fonden, har tillfallit staden i form av donation och värderades vid densammans överlämnande till 15,722 kr. (beloppet inberäknat i totalpriset i tabellen).

⁴⁾ I förteckningen äro upptagna endast sådana av Stockholms stad förvärvade lantegendomar, som äro belägna inom Stockholms stad och län (se anm. ovan).

⁵⁾ Arealuppgifterna angiva ej exakt storleken av det nuvarande markinnehavet (jfr anm. ovan).

⁶⁾ Ett område å 5·8 hektar är utarrenderat till fattigvårdsnämnden (för Gammelbyns ålderdomshem).

⁷⁾ Ett område å 3·17 hektar är utarrenderat till barnavårdsnämnden (för barnhemmet Tempelbacken).

⁸⁾ Ca 90 hektar av egendomen Beckomberga hava tagits i anspråk för uppförande av ett nytt kommunalt sinnessjukhus.

⁹⁾ Hälsovårdsnämnden förhyr huvudbyggnaden m. m. för provisorisk sinnessjukvård.

¹⁰⁾ På egendomen Söderby är ett område av 109·10 hektar avsnödrat för Söderby sjukhus.

¹¹⁾ Vid införlivandet med Stockholm fr. o. m. år 1930 tillades norra delen (ca 50 hektar) av egendomen Hammarby Sofia församling och södra delen (ca 310 hektar) Brännkyrka församling; efter Brännkyrka församlings delning fr. o. m. år 1931 tillhör sistnämnda område Enskede församling.